

พระราชบัญญัติ

ตำรวจแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้
การบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจเป็นไปตามระบบคุณธรรม มีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใด
ใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบ และให้ข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมแก่เกียรติศักดิ์
ของตำรวจ และอยู่ในจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ และเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางปฏิรูปประเทศ
ตามมาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๒) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

(๔) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

(๕) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๖) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๑/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๗) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๔/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๘) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๔/๒๕๕๘ เรื่อง การแก้ไขปัญหา
การบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

(๙) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๙ เรื่อง การกำหนดตำแหน่ง
ของข้าราชการตำรวจซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๙

(๑๐) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๕๙ เรื่อง การปฏิบัติราชการ
ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

(๑๑) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๖๐ เรื่อง การปรับปรุงระบบ
การพิจารณาแต่งตั้งของข้าราชการตำรวจ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการตำรวจ” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงข้าราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งหรือสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐด้วย

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

“กองบัญชาการ” หมายความว่า ความรวมถึงส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการด้วย

“กองบังคับการ” หมายความว่า ความรวมถึงส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบังคับการด้วย

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

(๒) ดูแล ควบคุม และกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น

(๓) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

(๔) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของราชอาณาจักร

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๖) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการจัดการจราจรภายในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดความผิดทางอาญาขึ้นสำหรับการกระทำใดเป็นการเฉพาะ และตกอยู่ภายใต้หน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติตาม (๓) (๔) หรือ (๕) จะตราพระราชกฤษฎีกาโอนหน้าที่และอำนาจตาม (๓) (๔) หรือ (๕) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญาดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นใดก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ข้าราชการตำรวจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติพ้นจากหน้าที่และอำนาจดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น และให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

มาตรา ๗ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน และชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย งบประมาณ และอาสาสมัคร ตลอดจนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตำรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต.ช. กำหนด

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่สถานีตำรวจใด ให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจและกิจการในสถานีตำรวจนั้น โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน หรือชุมชน ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน หรือชุมชนนั้น

มาตรา ๘ ข้าราชการตำรวจ มี ๒ ประเภท ได้แก่

(๑) ข้าราชการตำรวจที่มียศ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๒

(๒) ข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานตามมาตรา ๖๑ (๒)

และ (๕) ตามที่ ก.ตร. กำหนด

การกำหนดประเภทตำแหน่ง วิธีการกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง การบรรจุ การแต่งตั้ง การบังคับบัญชา วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย อัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง ตลอดจน การอื่นตามที่จำเป็นสำหรับข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศตาม (๒) ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวกับการพิสูจน์หลักฐานหรือลักษณะงานอื่นในทำนองเดียวกัน พระราชกฤษฎีกาต้องกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๙ วัน เวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดสำหรับข้าราชการพลเรือน แต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ก.ต.ช. จะกำหนดให้ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ตามวัน เวลา ที่แตกต่างจากที่คณะรัฐมนตรีกำหนดก็ได้

ลักษณะ ๒

การจัดระเบียบราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ การจัดระเบียบราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องเป็นไปเพื่อผลสัมฤทธิ์ ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และการอำนวยความสะดวกและความยุติธรรม ต่อประชาชน โดยให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่จะต้อง ดำเนินการให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติราชการอย่างมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

มาตรา ๑๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติแบ่งส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) กองบัญชาการหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

ภายใต้บังคับวรรคสามและมาตรา ๑๒ การแบ่งส่วนราชการตาม (๑) เป็นกองบัญชาการหรือการจัดตั้งกองบัญชาการตาม (๒) ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และการแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอย่างอื่น หรือในระดับต่ำลงไป ให้ออกเป็นกฎกระทรวง และให้กำหนดหน้าที่และอำนาจให้ชัดเจนไว้ในพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงนั้น แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีการแบ่งส่วนราชการกองบัญชาการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานอย่างอื่นตามวรรคสอง การกำหนดอัตรากำลังของส่วนราชการที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายอำนาจการในกองบัญชาการนั้นให้กระทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวก สนับสนุน และช่วยเหลือการปฏิบัติงานของส่วนราชการและข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยปฏิบัติ

มาตรา ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการบริการประชาชนในการอำนวยความสะดวก การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชน การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามมาตรา ๑๑ อย่างน้อยต้องมีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) กองบัญชาการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรภาคซึ่งเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ โดยต้องกำหนดเขตพื้นที่ให้ชัดเจน มีหน้าที่อำนาจการ ประสานงาน และสั่งการเกี่ยวกับการสนธิกำลัง หรือสั่งให้ข้าราชการตำรวจที่อยู่ในสังกัดมาปฏิบัติหน้าที่เฉพาะกิจ ภายใต้การกำกับของผู้บัญชาการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการเป็นการเฉพาะชั่วคราว ซึ่งต้องไม่เกินหกเดือน เมื่อเสร็จภารกิจแล้วให้ส่งกลับต้นสังกัด

(๒) กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัดซึ่งเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบังคับการ

(๓) สถานีตำรวจ

ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้บัญชาการในการดูแล ส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่อยู่ในกำกับเพื่อให้การปฏิบัติงานของกองบังคับการหรือตำรวจภูธรจังหวัดและสถานีตำรวจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาบุคลากร กำกับดูแลการบริหารงานบุคคล และดำเนินการให้สถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัดมีงบประมาณและอุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ที่เพียงพอตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ และที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา และการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่นหรือชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กองบัญชาการตำรวจนครบาลหรือตำรวจภูธรจังหวัดจะจัดให้มีแผนหรือมาตรการการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนภายในพื้นที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นหรือชุมชนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นเมื่อ ก.ต.ช. และคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนหรือมาตรการดังกล่าวแล้ว ให้สำนักงานประมาณและสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนหรือมาตรการดังกล่าว

ในกรณีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอัตรากำลังไม่เพียงพอ ให้จัดอัตรากำลังให้แก่สถานีตำรวจกองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัดตามลำดับให้ครบถ้วนตามกรอบอัตรากำลังก่อน

ในการจัดทำแผนหรือมาตรการตามวรรคสาม ให้หารือร่วมกับผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หัวหน้าสถานีตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ ให้แบ่งสถานีตำรวจออกเป็นระดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานีตำรวจระดับใหญ่ที่มีหัวหน้าสถานีตำรวจดำรงตำแหน่งผู้กำกับการ
- (๒) สถานีตำรวจระดับกลางที่มีหัวหน้าสถานีตำรวจดำรงตำแหน่งผู้กำกับการหรือสารวัตรใหญ่
- (๓) สถานีตำรวจระดับเล็กที่มีหัวหน้าสถานีตำรวจดำรงตำแหน่งสารวัตร

การกำหนดให้สถานีตำรวจใดเป็นสถานีตำรวจระดับใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ต.ช. กำหนดโดยคำนึงถึงปริมาณภาระงาน ความหนาแน่นของประชาชนในเขตรับผิดชอบ จำนวนอัตรากำลัง และสถานที่ตั้งของสถานีตำรวจประกอบกัน

ลักษณะ ๓

คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ต.ช.” ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม อัยการสูงสุด เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งกรรมการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๕) สรรหาและคัดเลือกจากผู้มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ในด้านยุทธศาสตร์ ด้านกฎหมาย ด้านพัฒนาองค์กร ด้านสื่อสารมวลชนหรือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านละหนึ่งคน และผู้แทนภาคประชาชนจำนวนหนึ่งคน

(๕) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ผู้บัญชาการหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานแผนยุทธศาสตร์ และข้าราชการตำรวจ ซึ่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งจำนวนไม่เกินหนึ่งคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๕) ต้องมาประชุมด้วยตนเอง จะมอบหมายให้บุคคลอื่นใด มาประชุมแทนมิได้

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต.ช. กำหนด

มาตรา ๑๕ ให้ ก.ต.ช. มีหน้าที่และอำนาจกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารราชการตำรวจ และกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ยุทธศาสตร์ชาตินโยบาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบแบบแผน รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ หรือมีมติเกี่ยวกับการบริหารราชการตำรวจ วิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ การพัฒนาระบบงานตำรวจ และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เสนอแนะให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖ วรรคสาม

(๓) กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการกระจายอำนาจระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กับกองบัญชาการหรือตำรวจภูธรภาค กองบังคับการหรือตำรวจภูธรจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) ตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารราชการตำรวจให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่น ในการนี้ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจของกรุงเทพมหานคร

จังหวัด และสถานีตำรวจต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ในเขตพื้นที่ดังกล่าว แล้วรายงาน ก.ต.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

องค์ประกอบ การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่ ก.ต.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่ ก.ต.ช. มอบหมาย

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายหรือตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ให้ เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.ต.ช.

มาตรา ๑๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี

(๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

(๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติงาน

(๙) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวย ผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๐) ไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงาน คล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปี

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖

(๕) ก.ต.ช. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำหรือมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ

(๖) สมัครับเลือกตั้งหรือรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งรองผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน ในกรณีนี้จะไม่ดำเนินการให้มีการสรรหากันก็ได้ และให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในระหว่างที่ยังมิได้สรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ ก.ต.ช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

การดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งแทน หากมีกำหนดเวลาไม่ถึงสองปีไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ภายในเก้าสิบวันก่อนวันครบวาระ

มาตรา ๒๑ การประชุม ก.ต.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม แต่ในกรณีที่กรรมการไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ร้องขอให้เรียกประชุม ให้ประธานกรรมการเรียกประชุมภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับการร้องขอ

ให้ ก.ต.ช. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการลงมติของ ก.ต.ช. และของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๔) และ (๕)

ก.ต.ช. ต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

ลักษณะ ๔

คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ตร.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นรองประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(๓) เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการ ก.พ.ร. รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามลำดับอาวุโสจำนวนห้าคน และจเรตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการข้าราชการตำรวจ

(๔) กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับเลือกตามมาตรา ๒๖ ดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจในตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าขึ้นไปจำนวนสามคน แต่ต้องเป็นผู้ซึ่งพ้นจากความเป็นข้าราชการตำรวจไปแล้วเกินหนึ่งปี

(ข) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เคยเป็นข้าราชการตำรวจจำนวนสามคน โดยกรรมการข้าราชการตำรวจตาม (๑) (๒) และ (๓) ทาร่วมกันเสนอชื่อบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ จำนวนหกคน แล้วให้ข้าราชการตำรวจเลือกให้เหลือสามคน

ให้ผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นเลขานุการ และรองผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการข้าราชการตำรวจตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องมาประชุมด้วยตนเอง จะมอบหมายให้บุคคลอื่นใดมาประชุมแทนมิได้

มาตรา ๒๓ ให้ ก.ตร. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม และจัดระบบราชการตำรวจ รวมตลอดทั้งนโยบายและมาตรฐานการอบรมและพัฒนาข้าราชการตำรวจ ในกรณีนี้ หาก ก.ต.ช. ได้กำหนดระเบียบแบบแผน นโยบาย และยุทธศาสตร์ไว้เป็นการทั่วไป การกำหนดในเรื่องดังกล่าวของ ก.ตร. ต้องสอดคล้องกับระเบียบแบบแผน นโยบาย และยุทธศาสตร์ ของ ก.ต.ช. และให้ ก.ตร. แจ้งการดำเนินการนั้นให้ ก.ต.ช. ทราบด้วย

(๒) ภายใต้บังคับมาตรา ๗๗ ออกกฎ ก.ตร. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ หรือมีมติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบกระเทือนต่ออำนาจในการแต่งตั้งและโยกย้ายของผู้บัญชาการ

(๓) กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเกี่ยวกับอัตรากำลังพล อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ใน การปฏิบัติหน้าที่ของสถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัด ซึ่งอย่างน้อย ต้องกำหนดอัตรากำลังพลขั้นต่ำของแต่ละสายงานตามมาตรา ๖๑ (๓) ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ ในการอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชน โดยการกำหนดจำนวนพนักงานสอบสวน ในสถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัด ให้คำนึงถึงปริมาณงาน และ ต้องจัดให้มีพนักงานสืบสวนในการสอบสวนจำนวนที่เพียงพอ และให้มีผู้ช่วยพนักงานสอบสวนในจำนวน ที่เหมาะสมกับปริมาณงาน

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบการคัดเลือกข้าราชการตำรวจเพื่อดำเนินการแต่งตั้งผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

(๕) กำกับดูแลการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจของผู้บังคับบัญชาทุกชั้นตอนให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎ ก.ตร. โดยเคร่งครัด

(๖) ประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการตำรวจเพื่อรักษาความเป็นธรรม และมาตรฐานด้านการบริหารงานบุคคล รวมทั้งการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) เกลี่ยัตรากำลังข้าราชการตำรวจไปให้สถานีตำรวจให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ และ กำกับดูแลการจัดสรรงบประมาณให้แก่ส่วนราชการในหน่วยปฏิบัติให้เพียงพอ

(๘) ออกระเบียบเกี่ยวกับการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ และการปฏิบัติการอื่นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ตามพระราชบัญญัตินี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

(๙) รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาปรับปรุงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่ม ค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูลอื่นสำหรับข้าราชการตำรวจให้เหมาะสม

(๑๐) กำหนดชั้นยศที่ควรบรรจุแต่งตั้งและอัตราเงินเดือนที่ควรได้รับสำหรับวุฒิปริญญา หรือประกาศนียบัตรต่าง ๆ

(๑๑) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) พิจารณานุมัติแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับวันเดือนปีเกิด และการควบคุมเกษียณอายุ ของข้าราชการตำรวจ

(๑๓) ในกรณีที่พิจารณาเห็นว่าการปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีมติสั่งการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปฏิบัติการให้ถูกต้องเหมาะสม ถ้าสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่ปฏิบัติตามมติดังกล่าว ให้รายงาน ต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและสั่งการต่อไป ในการนี้ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติและผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมติของ ก.ตร. ดังกล่าว พ้นจากตำแหน่งเพื่อไป ดำรงตำแหน่งอื่นได้

(๑๔) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่ ก.ตร. มอบหมาย

(๑๕) ปฏิบัติการอื่นตามหน้าที่และอำนาจที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

กฎ ก.ตร. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๔ กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) นอกจากต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๒ (๔) (ก) หรือ (ข) แล้วแต่กรณี แล้ว ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี
- (๓) ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง
- (๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน

ไม่สมประกอบ

- (๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
- (๙) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๑๐) ไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) (ข) ต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า หรือไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา หรือไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการ
- (๒) เคยเป็นอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในวิชาสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ อาชีววิทยา หรือสาขาอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ ก.ตร. และดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ แต่ในกรณีที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ต้องดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) ทำงานหรือเคยทำงานด้านประชาสังคมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๔) ทำงานหรือเคยทำงานด้านสื่อสารมวลชนหรือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๒๕ การเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่องค์การหรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็นผู้เลือก

มาตรา ๒๖ การเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้ ก.ตร. มีมติเพื่อกำหนดวันเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจประกาศรับสมัคร รวมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ ที่สมัครรับเลือกเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) (ก) และทำหนังสือแจ้งประธาน ก.ตร. เพื่อจัดให้กรรมการข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๒๒ (๑) (๒) และ (๓) ร่วมกันเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับเลือกเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) (ข)

(๓) ก่อนวันเลือกเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ให้เลขาธิการ ก.ตร. ส่งบัญชีรายชื่อบุคคลที่สมัครรับเลือกและบุคคลที่กรรมการข้าราชการตำรวจโดยตำแหน่งคัดเลือกตาม (๒) โดยเรียงลำดับตามตัวอักษร ไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเลือกและประกาศผลการเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้เป็นการเลือกโดยตรงและลับ โดยในหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้กำหนดเรื่องการคัดค้านเกี่ยวกับการเลือกและการพิจารณาคัดค้านด้วย

(๔) ให้ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๒ (๔) (ก) และ (ข) เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ขึ้นบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับคะแนนลำดับถัดไปสำหรับ (ก) จำนวนไม่เกินสิบห้าคน และสำหรับ (ข) จำนวนไม่เกินสามคน อยู่ในบัญชีสำรอง ทั้งนี้ บัญชีสำรองให้ใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีผู้ได้คะแนนเท่ากันจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับคะแนนได้ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจับสลากโดยเปิดเผยเพื่อเรียงลำดับก่อนหลังจนครบจำนวน

ห้ามผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใดสั่งการ ช่มชู้ หรือชักจูงด้วยประการใด ๆ เพื่อให้เลือกหรือมิให้เลือกผู้ใดผู้หนึ่งเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดฝ่าฝืนวรรคสาม ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและต้องระวางโทษตามวรรคห้าด้วย

ผู้ใดฝ่าฝืนวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๒๗ กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๗ กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปี

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔

(๕) ก.ตร. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำหรือมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ

(๖) สมัครรับเลือกตั้งหรือรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งรองผู้บริหารท้องถิ่น

(๗) ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ก.ร.ตร. ตามมาตรา ๔๔

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) (ก) หรือ (ข) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีสำรองในประเภทนั้นตามมาตรา ๒๖ (๔)

เรียงตามลำดับเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) (ก) หรือ (ข) แทนแล้วแต่กรณี และให้อยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

การดำรงตำแหน่งของกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งแทน หากมีกำหนดเวลาไม่ถึงสองปี ไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๗

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ภายในเก้าสิบวันก่อนวันครบวาระ

มาตรา ๓๑ การประชุม ก.ตร. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการข้าราชการตำรวจทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการข้าราชการตำรวจทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจและรองประธานกรรมการข้าราชการตำรวจไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการข้าราชการตำรวจที่มาประชุมเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ให้ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นผู้เรียกประชุม แต่ในกรณีที่กรรมการข้าราชการตำรวจไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการข้าราชการตำรวจเท่าที่มีอยู่ร้องขอให้เรียกประชุมให้ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจเรียกประชุมภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับการร้องขอ

ให้ ก.ตร. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการลงมติของ ก.ตร. และของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๓ (๑๔)

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ ก.ตร. มีหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้เสนอเรื่องต่อ ก.ตร. แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิกรรมการข้าราชการตำรวจคนหนึ่งคนใดที่จะเสนอ

ลักษณะ ๕

คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๓๓ ให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.ค.ตร.” ประกอบด้วย กรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๓๕

กรรมการ ก.พ.ค.ตร. ต้องทำงานเต็มเวลา

มาตรา ๓๔ ผู้จะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ก.พ.ค.ตร. ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีและไม่เกินเจ็ดสิบปีในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการคัดเลือก

(๓) มีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า

(ข) เคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจในตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(ค) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือเทียบเท่า หรือ

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น

(ง) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอัยการพิเศษฝ่ายหรือเทียบเท่า

(จ) เคยเป็นผู้สอนวิชาในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือวิชา

ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ แต่ในกรณีที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ต้องดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค.ตร. ประกอบด้วย ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธาน รองประธานศาลฎีกาที่ได้รับมอบหมายจากประธานศาลฎีกาหนึ่งคน กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิหนึ่งคนซึ่งได้รับเลือกโดย ก.ตร. และให้เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการคัดเลือกมีหน้าที่คัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๔ จำนวนเจ็ดคน โดยต้องคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๔ (๓) (ข) อย่างน้อยหนึ่งคน และตามมาตรา ๓๔ (๓) (ค) หรือ (ง) อย่างน้อยหนึ่งคน โดยให้คัดเลือกบุคคลสำรองไว้ด้วยไม่น้อยกว่าสามคน ทั้งนี้ เว้นแต่จะไม่มีบุคคลในประเภทนั้น ๆ ให้คัดเลือก

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี แล้ว ให้ผู้ได้รับคัดเลือกตามวรรคสองประชุมและเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ ก.พ.ค.ตร. คนหนึ่ง และกรรมการและเลขานุการคนหนึ่ง แล้วเสนอให้นายกรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้ง

ให้ผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นผู้ช่วยเลขานุการของ ก.พ.ค.ตร.

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค.ตร. ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการคัดเลือกกำหนด

มาตรา ๓๖ กรรมการ ก.พ.ค.ตร. ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐) และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด

(๒) ไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ

(๓) ไม่เป็นกรรมการในองค์กรกลางบริหารงานบุคคลในหน่วยงานของรัฐ

(๔) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอ่างอื่น หรือดำรงตำแหน่งหรือประกอบกิจการใด ๆ หรือเป็นกรรมการในหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ทั้งนี้ อันมีลักษณะเป็นการขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๓๗ ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.ค.ตร. ผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๑๐) หรือมาตรา ๓๖ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ผู้นั้นต้องลาออกจากการเป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามหรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกการประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพอหรือการประกอบกิจการอันมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวต่อผู้ช่วยเลขาธิการ ก.พ.ค.ตร. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคัดเลือก

ในกรณีที่ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.ค.ตร. มิได้ลาออกหรือเลิกการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอหรือการประกอบกิจการดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นมิเคยได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.ค.ตร. และให้ถือว่าผู้ที่ได้รับเลือกเป็นรายชื่อสำรองเป็นผู้ได้รับเลือกแทน และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ผู้ได้รับเลือกแทนดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม แต่ระยะเวลาสิบห้าวันให้นับแต่วันที่ได้รับเลือกแทน

มาตรา ๓๘ กรรมการ ก.พ.ค.ตร. มีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้กรรมการ ก.พ.ค.ตร. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการ ก.พ.ค.ตร. ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๓๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการ ก.พ.ค.ตร. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีอายุครบเจ็ดสิบห้าปี

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๔ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖

(๕) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการรอการลงโทษ เว้นแต่เป็นการรอการลงโทษ

ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๖) ไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มเวลาอย่างสม่ำเสมอตามระเบียบของ ก.พ.ค.ตร.

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการ ก.พ.ค.ตร. เเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่า ก.พ.ค.ตร. ประกอบด้วยกรรมการ ก.พ.ค.ตร. เเท่าที่เหลืออยู่ เว้นแต่มีกรรมการ ก.พ.ค.ตร. เหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีที่กรรมการ ก.พ.ค.ตร. พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการคัดเลือกดำเนินการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค.ตร. แทนกรรมการ ก.พ.ค.ตร. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งโดยเร็ว

มาตรา ๔๐ ก.พ.ค.ตร. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อ ก.ตร. เพื่อให้ ก.ตร. ดำเนินการจัดให้มีหรือปรับปรุงนโยบายการบริหารงานบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

(๒) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๔๑ (๒)

(๓) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๔๘

(๔) พิจารณาเรื่องการคุ้มครองระบบคุณธรรมตามมาตรา ๑๕๐

(๕) ออกกฎ ก.พ.ค.ตร. ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.พ.ค.ตร. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ ก.พ.ค.ตร.

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๒) และ (๓) ก.พ.ค.ตร. ต้องพิจารณาและวินิจฉัยด้วยตนเอง จะมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดเป็นผู้พิจารณาหรือวินิจฉัยแทนมิได้ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามวรรคหนึ่ง ก.พ.ค.ตร. อาจแต่งตั้งคณะบุคคลหรือมอบหมายให้บุคคลใดเพื่อศึกษาหรือพิจารณาเสนอแนะต่อ ก.พ.ค.ตร. เพื่อพิจารณาและมีมติต่อไปได้

คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร. ตาม (๓) ถ้าเป็นการวินิจฉัยว่ากฎ ก.ตร. ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นที่สุด

มาตรา ๔๑ ให้กรรมการ ก.พ.ค.ตร. ได้รับเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา และให้มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

ในการประชุมปรึกษาหารือเพื่อวินิจฉัยหรือเพื่อยุติการดำเนินการใดในหน้าที่ ให้ประธานและกรรมการ ก.พ.ค.ตร. เลขาธิการ และผู้ช่วยเลขาธิการได้รับเบี้ยประชุมตามที่ ก.ตร. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔๒ การประชุมของ ก.พ.ค.ตร. ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ.ค.ตร. กำหนด

ลักษณะ ๖

คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ

มาตรา ๔๓ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ร.ตร.” มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับความเดือดร้อนหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมของประชาชนจากการกระทำหรือไม่กระทำการของข้าราชการตำรวจอันมิชอบ หรือการประพฤติปฏิบัติไม่เหมาะสมและเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำรวจ กระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ประกอบด้วย ประธาน ก.ร.ตร. และกรรมการ ก.ร.ตร. ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประชุมร่วมกันคัดเลือกจำนวนหนึ่งคน

(๒) ผู้ซึ่งเคยรับราชการในตำแหน่งตั้งแต่ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือเทียบเท่าขึ้นไป และได้รับคัดเลือกจากคณะกรรมการข้าราชการตุลาการ จำนวนหนึ่งคน

(๓) ผู้ซึ่งเคยรับราชการในตำแหน่งตั้งแต่อัยการพิเศษฝ่ายหรือเทียบเท่าขึ้นไป และได้รับคัดเลือกจากคณะกรรมการอัยการ จำนวนหนึ่งคน

(๔) ผู้ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจในตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าขึ้นไป จำนวนสามคน ซึ่ง ก.ตร. คัดเลือกจากบุคคลและตามวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๔๔

(๕) ทนายความซึ่งประกอบอาชีพทนายความมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่สิบปี ซึ่งสภาทนายความคัดเลือกจำนวนหนึ่งคน

(๖) ผู้แทนระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบลจำนวนสองคน ซึ่งที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลคัดเลือก โดยอย่างน้อยต้องเป็นสตรีจำนวนหนึ่งคน

ให้จเรตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ ก.ร.ตร. และให้ ก.ร.ตร. มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บังคับการหรือเทียบเท่าในสำนักงานจเรตำรวจ จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ก.ร.ตร.

เมื่อได้กรรมการ ก.ร.ตร. ไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแล้ว ให้กรรมการประชุมคัดเลือกกรรมการตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) คนหนึ่งเป็นประธาน ก.ร.ตร. ในการประชุมดังกล่าว ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ในระหว่างที่มีกรรมการ ก.ร.ตร. ยังไม่ครบจำนวนดังกล่าว ให้ถือว่า ก.ร.ตร. ประกอบด้วยจำนวนเท่าที่มีอยู่ไปพลางก่อน

ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติประกาศรายชื่อ ก.ร.ตร. ในราชกิจจานุเบกษา

กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

มาตรา ๔๔ ในการคัดเลือกกรรมการ ก.ร.ตร. ตามมาตรา ๔๓ (๔) ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้ ก.ตร. คัดเลือกจากผู้ได้รับเลือกให้เป็น ก.ตร. ตามมาตรา ๒๒ (๔) (ก) โดยให้ถามความสมัครใจของผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับคะแนนที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๒๖ (๔) จนกว่าจะได้ครบจำนวน

(๒) ในกรณีที่มีผู้สมัครใจไม่ครบจำนวนที่จะต้องคัดเลือก ให้คัดเลือกจากผู้สมัครใจจากบัญชีสำรองตามมาตรา ๒๖ เรียงตามลำดับคะแนนที่ได้รับเลือกจนกว่าจะได้ครบจำนวน

(๓) เมื่อกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ ก.ร.ตร. แล้วให้พ้นจากตำแหน่ง ก.ตร. และให้แต่งตั้งผู้ได้รับคะแนนถัดไปจากบัญชีสำรองตามมาตรา ๒๖ (๔) เป็น ก.ตร. แทน

(๔) ในกรณีที่ ก.ตร. คัดเลือกบุคคลจากบัญชีสำรองตาม (๓) ให้ผู้นั้นพ้นจากบัญชีสำรองตามมาตรา ๒๖

มาตรา ๔๕ กรรมการ ก.ร.ตร. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีและไม่เกินเจ็ดสิบปี ในวันได้รับเลือก มีสุขภาพแข็งแรง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐)

มาตรา ๔๖ กรรมการ ก.ร.ตร. มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้กรรมการ ก.ร.ตร. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่ากรรมการ ก.ร.ตร. ซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

ให้นำความในมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การประชุม ก.ร.ตร. โดยอนุโลม และให้ ก.ร.ตร. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการลงมติของ ก.ร.ตร.

มาตรา ๔๗ ให้กรรมการ ก.ร.ตร. ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาได้รับเงินประจำตำแหน่ง ประโยชน์ตอบแทน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางเช่นเดียวกับกรรมการ ก.พ.ค.ตร. ส่วนกรรมการ ก.ร.ตร. อื่น ให้ได้รับตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของ ก.ร.ตร. ก.ร.ตร. จะมีมติให้กรรมการ ก.ร.ตร. คนหนึ่งหรือหลายคนปฏิบัติหน้าที่แทน ก.ร.ตร. ก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.ร.ตร. กำหนด

มาตรา ๔๙ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ร.ตร. ให้เราตำรวจแห่งชาติ จัดให้ข้าราชการตำรวจในสำนักงานจรตำรวจมาปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยเหลือ ก.ร.ตร. ตามที่ ก.ร.ตร. มอบหมาย ทั้งนี้ ตามจำนวนและระดับตำแหน่งตามที่ ก.ร.ตร. กำหนด

ในการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตามมติของ ก.ร.ตร. แต่มติของ ก.ร.ตร. ต้องสอดคล้องกับวงเงินที่ได้รับการจัดสรร

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการกระทำหรือไม่กระทำการของข้าราชการตำรวจ อันมิชอบ หรือพบเห็นข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติไม่เหมาะสมและเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ ของตำรวจ กระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ให้มีสิทธิ

ร้องเรียนต่อ ก.ร.ตร. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร.ตร. กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว ต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขึ้นตอนโดยไม่จำเป็นและไม่เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนเกินสมควร

มาตรา ๕๑ เมื่อความปรากฏต่อ ก.ร.ตร. ไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมิผู้ร้องเรียนหรือไม่ว่า ข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำการหรือไม่กระทำการอันมิชอบ หรือมีความประพฤติหรือปฏิบัติ ไม่เหมาะสมและเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำรวจ กระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและ จรรยาบรรณของตำรวจ ให้ ก.ร.ตร. มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริง โดย ก.ร.ตร. จะดำเนินการไต่สวนเอง หรือมอบหมายให้ข้าราชการตำรวจในสำนักงานจเรตำรวจดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น เพื่อรายงานต่อ ก.ร.ตร. ตามประเด็นที่ ก.ร.ตร. กำหนด หรือในกรณี que เห็นว่ามีข้อเท็จจริงที่ก่อให้เกิด ความเดือดร้อนแก่ประชาชนโดยตรง จะส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยแล้วรายงานผลให้ ก.ร.ตร. ทราบก็ได้

ในกรณีที่ ก.ร.ตร. พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีไม่มีมูลให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้า ก.ร.ตร. วินิจฉัยว่า กรณีเป็นการกระทำผิดวินัย ให้ ก.ร.ตร. ส่งสำนวนการพิจารณาและคำวินิจฉัยพร้อมพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจเพื่อพิจารณาโทษโดยเร็วต่อไป โดยผู้บังคับบัญชาไม่ต้องดำเนินการสืบสวนหรือ สอบสวนอีก เว้นแต่ผู้บังคับบัญชามีพยานหลักฐานใหม่ที่แสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา จะขอให้ ก.ร.ตร. พิจารณาทบทวนก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งพยานหลักฐานให้ ก.ร.ตร. ภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนจาก ก.ร.ตร. แต่หากกรณีใดมีลักษณะเป็นการทุจริต ให้ ก.ร.ตร. ส่งสำนวนพร้อมพยานหลักฐานให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ แล้วแต่กรณี โดยในกรณีที่ ก.ร.ตร. มีคำวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย ก.ร.ตร. จะสั่งให้ผู้บังคับบัญชา ของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องรอผลการพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐก็ได้ และ ในกรณีที่เห็นว่าเป็นการสมควรเพื่อระงับความเดือดร้อนของประชาชนหรือป้องกันความเสียหาย ต่อราชการ จะให้ผู้บังคับบัญชาสั่งพักราชการผู้นั้นไว้ก่อนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ และอำนาจสั่งพักราชการไว้จนกว่าการดำเนินการทางวินัยจะแล้วเสร็จ โดยให้ถือว่าคำสั่งพักราชการ ดังกล่าวเป็นการสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๓๑

การไต่สวนและการพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร.ตร. กำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรการในการรักษาความลับเกี่ยวกับผู้ร้องเรียนหรือกล่าวโทษ มาตรการในการดำเนินการให้เกิดความรวดเร็ว และการรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาด้วย

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ในกรณีที่ ก.ร.ตร. พิจารณาแล้วเห็นว่าแม้กรณีจะไม่มีมูลเพราะเป็นการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ หรือมติของ ก.ตร. แต่ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติ ก.ตร. นั้น ไม่เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ให้ ก.ร.ตร. เสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรี ก.ตร. หรือหน่วยงานอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติ ก.ตร. นั้นใหม่ได้

มาตรา ๕๒ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้ ก.ร.ตร. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เรียกผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นใด มาชี้แจงหรือแสดงความเห็น หรือส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณา โดยให้นำความในมาตรา ๑๒๘ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

(๒) แจ้งผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจที่ถูกร้องเรียนเพื่อพิจารณาสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้นั้นไปปฏิบัติหน้าที่อื่นเป็นการชั่วคราวระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง

ให้ข้าราชการตำรวจที่ ก.ร.ตร. มอบหมายตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มีอำนาจตาม (๑) ด้วย แต่กรณีตาม (๒) ให้เสนอ ก.ร.ตร. เพื่อพิจารณา

ในการดำเนินการตาม (๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ร้องเรียนและพยาน ผู้เรียกต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ร้องเรียนและพยาน และไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือภาระเกินสมควร เพื่อการนี้ ก.ร.ตร. จะกำหนดให้มีมาตรการในการคุ้มครองผู้ร้องเรียนและพยานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร.ตร. กำหนด หรือในกรณีที่เห็นสมควรจะมอบหมายให้สำนักงานคุ้มครองพยาน กระทรวงยุติธรรม ดำเนินการเพื่อคุ้มครองพยานให้ก็ได้ และเพื่อการนี้ ให้ถือว่าผู้ร้องเรียนและพยานตามพระราชบัญญัตินี้เป็นพยานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

ให้ ก.ร.ตร. กำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยอัตราและวิธีการจ่ายค่าเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนพยาน กรณีที่จำเป็นต้องให้พยานมาให้ถ้อยคำเพิ่มเติมต่อหน้า ก.ร.ตร. หลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ใช้ได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๓ ให้สำนักงานจเรตำรวจทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ ช่วยเหลือ และสนับสนุน การปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ร.ตร. และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.ร.ตร. มอบหมาย

ลักษณะ ๗

ยศตำรวจและชั้นข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๕๔ ยศตำรวจมีตามลำดับ ดังต่อไปนี้

พลตำรวจเอก

พลตำรวจโท

พลตำรวจตรี

พันตำรวจเอก

พันตำรวจโท

พันตำรวจตรี

ร้อยตำรวจเอก

ร้อยตำรวจโท

ร้อยตำรวจตรี

ดาบตำรวจ

จ่าสิบตำรวจ

สิบตำรวจเอก

สิบตำรวจโท

สิบตำรวจตรี

ว่าที่ยศใดให้ถือเสมือนมียศนั้น ถ้าผู้ซึ่งมียศตำรวจเป็นหญิง ให้เติมคำว่า “หญิง” ท้ายยศตำรวจนั้นด้วย

มาตรา ๕๕ ชั้นข้าราชการตำรวจ มีดังต่อไปนี้

(๑) ชั้นสัญญาบัตร ได้แก่ ผู้มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

(๒) ชั้นประทวน ได้แก่ ผู้มียศสิบตำรวจตรี สิบตำรวจโท สิบตำรวจเอก จ่าสิบตำรวจ และ

ดาบตำรวจ

(๓) ชั้นพลตำรวจ ได้แก่ พลตำรวจสำรอง

พลตำรวจสำรอง คือ ผู้ที่ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจ โดยได้รับการคัดเลือกหรือสอบแข่งขันเข้ารับการศึกษาอบรมในสถานศึกษาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๕๖ การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นสัญญาบัตร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. และให้ทำโดยประกาศพระบรมราชโองการ

การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นกรณีพิเศษ อาจกระทำได้โดยประกาศพระบรมราชโองการ

ในระหว่างที่ยังไม่มีประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งยศตำรวจชั้นสัญญาบัตร จะแต่งตั้งว่าที่ยศตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นการชั่วคราวก็ได้ โดยให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้ เป็นผู้แต่งตั้ง

(๑) ตั้งแต่ว่าที่ยศพลตำรวจตรีขึ้นไป ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง

(๒) ตั้งแต่ว่าที่ยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าว่าที่ยศพันตำรวจเอก ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้ง

มาตรา ๕๗ การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวน ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บังคับบัญชาระดับผู้บังคับการขึ้นไปซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวนเป็นกรณีพิเศษ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๕๘ การถอดหรือการออกจากยศตำรวจชั้นสัญญาบัตร ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้ทำโดยประกาศพระบรมราชโองการ

มาตรา ๕๙ การให้ออกจากว่าที่ยศตำรวจชั้นสัญญาบัตร หรือการถอดหรือการออกจากยศตำรวจชั้นประทวน ให้ผู้มีอำนาจสั่งตามมาตรา ๕๖ วรรคสาม หรือมาตรา ๕๗ แล้วแต่กรณีสั่งได้ตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ลักษณะ ๘

ระเบียบข้าราชการตำรวจ

หมวด ๑

การจัดระเบียบราชการข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๖๐ การจัดระเบียบข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำนึงถึงระบบคุณธรรมดังต่อไปนี้

(๑) การรับบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคคล ความเสมอภาค ความเป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการ

(๒) การบริหารทรัพยากรบุคคล ต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพขององค์กรและลักษณะของงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

(๓) การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง และการให้ประโยชน์อื่นแก่ข้าราชการตำรวจต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรม โดยพิจารณาจากอาวุโส ผลงาน ศักยภาพ และความประพฤติประกอบกัน และจะนำความคิดเห็นทางการเมืองหรือสังกัดพรรคการเมืองมาประกอบการพิจารณามีได้

(๔) การดำเนินการทางวินัยต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

(๕) การบริหารทรัพยากรบุคคลต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง

หมวด ๒

ตำแหน่งและการกำหนดตำแหน่ง

มาตรา ๖๑ ตำแหน่งข้าราชการตำรวจมี ๕ กลุ่มสายงาน ดังต่อไปนี้

(๑) กลุ่มสายงานบริหาร

(๒) กลุ่มสายงานอำนวยการและสนับสนุน

(๓) กลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวน ได้แก่ สายงานสืบสวนสอบสวน สายงานสืบสวนและสายงานอื่นที่ ก.ตร. กำหนด

(๔) กลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม ได้แก่ สายงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและสายงานอื่นที่ ก.ตร. กำหนด

(๕) กลุ่มสายงานวิชาชีพเฉพาะ

กลุ่มสายงานใดจะมีสายงานใด และตำแหน่งใดอยู่ในสายงานใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับการแบ่งกลุ่มสายงานตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖๒ ตำแหน่งข้าราชการตำรวจประเภทที่มียศมีดั่งต่อไปนี้

- (๑) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- (๒) รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและจเรตำรวจแห่งชาติ
- (๓) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและรองจเรตำรวจแห่งชาติ
- (๔) ผู้บัญชาการและจเรตำรวจ
- (๕) รองผู้บัญชาการและรองจเรตำรวจ
- (๖) ผู้บังคับการ
- (๗) รองผู้บังคับการ
- (๘) ผู้กำกับการ
- (๙) รองผู้กำกับการและสารวัตรใหญ่
- (๑๐) สารวัตร
- (๑๑) รองสารวัตร
- (๑๒) ผู้บังคับหมู่
- (๑๓) รองผู้บังคับหมู่

ก.ตร. จะกำหนดให้มีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นโดยจะให้มีชื่อตำแหน่งใดเทียบกับตำแหน่งตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยให้กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร.

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวน นอกจากตำแหน่งข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.ตร. กำหนดตำแหน่งรองสารวัตรในสถานีตำรวจหรือส่วนราชการระดับกองกำกับการอื่นที่ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวนตามจำนวนที่เห็นสมควร เป็นตำแหน่งควบที่สามารถปรับระดับเพิ่มลดได้ในตัวเองสูงขึ้นถึงระดับรองผู้กำกับการ และให้กำหนดตำแหน่งผู้กำกับการในกองบังคับการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรจังหวัด หรือส่วนราชการระดับกองบังคับการอื่นที่ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวนตามจำนวนที่เห็นสมควร เป็นตำแหน่งควบที่สามารถปรับระดับเพิ่มลดได้ในตัวเองสูงขึ้นถึงระดับรองผู้บังคับการ

มาตรา ๖๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นหัวหน้าส่วนราชการ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดแนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และลำดับความสำคัญของแผนการปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางการปฏิบัติราชการที่นายกรัฐมนตรีและ ก.ต.ช. กำหนด รวมทั้งกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(๒) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓) เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๔) วางระเบียบหรือทำคำสั่งเฉพาะเรื่องไว้ให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการใช้อำนาจหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่น ระเบียบหรือคำสั่งดังกล่าวจะขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือพระราชบัญญัตินี้มิได้

(๕) รับผิดชอบในการกำกับดูแลให้การแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎ ก.ตร. โดยเคร่งครัด

(๖) ดูแลให้หน่วยงานทุกหน่วยโดยเฉพาะสถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัด มีกำลังพล งบประมาณ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ที่จำเป็นตามมาตรฐานที่ ก.ตร. กำหนดตามมาตรา ๒๓ (๓)

มาตรา ๖๔ ให้มีรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือรองจเรตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดหรือมอบหมาย

มาตรา ๖๕ ในกองบัญชาการหนึ่ง ให้มีผู้บัญชาการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น และจะให้มีรองผู้บัญชาการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากผู้บัญชาการตามที่ผู้บัญชาการมอบหมายด้วยก็ได้

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการด้วยโดยอนุโลม รวมทั้งให้หัวหน้าส่วนราชการดังกล่าวมีหน้าที่และอำนาจและความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้บัญชาการด้วย

มาตรา ๖๖ ผู้บัญชาการมีหน้าที่และอำนาจ และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารราชการของกองบัญชาการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒) ควบคุมและกำกับดูแลบุคลากร การบริหารงบประมาณ การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของกองบัญชาการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓) หน้าที่และอำนาจของกองบัญชาการตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๔) พิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่รองผู้บังคับการลงมา

(๕) พิจารณาและสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจระดับ ส.๖ ลงมา ที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้บังคับการตามมาตรา ๖๘ (๗) ทั้งนี้ การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจระดับ ส.๖ ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ตร. แล้ว

(๖) เป็นผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติในราชการทั่วไปของกองบัญชาการ

(๗) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกสี่เดือน หรือตามระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติคณะรัฐมนตรี ในเรื่องใด กำหนดให้การดำเนินการใดเป็นอำนาจของอธิบดีหรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการมีอำนาจเช่นว่านั้นในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการในกองบัญชาการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ต.ช. กำหนด

มาตรา ๖๗ ในกองบังคับการหนึ่ง ให้มีผู้บังคับการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกองบังคับการนั้น และจะให้มีรองผู้บังคับการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากผู้บังคับการตามผู้บังคับการมอบหมาย

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากองบังคับการด้วยโดยอนุโลม รวมทั้งให้หัวหน้าส่วนราชการดังกล่าวมีหน้าที่และอำนาจและความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้บังคับการด้วย

มาตรา ๖๘ ผู้บังคับการมีหน้าที่และอำนาจ และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารราชการของกองบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒) หน้าที่และอำนาจของกองบังคับการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) ควบคุมและกำกับดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของกองบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๔) เสนอแนะการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบังคับการและสถานีตำรวจที่อยู่ในเขตอำนาจ ตั้งแต่ระดับผู้กำกับการลงมาต่อผู้บัญชาการที่เป็นผู้บังคับบัญชา

(๕) สั่งให้ข้าราชการตำรวจตั้งแต่ระดับผู้กำกับการลงมาไปช่วยราชการในส่วนราชการอื่นที่อยู่ในสังกัดตามความจำเป็นเป็นการชั่วคราวไม่เกินหกเดือน ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการจะสั่งให้ไปช่วยราชการเกินหกเดือนแต่ไม่เกินหนึ่งปีก็ได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้บัญชาการซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาก่อน

(๖) เสนอแนะและให้ความเห็นในการพิจารณาความดีความชอบเพื่อการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจระดับ ส.๕ และ ส.๔ ในสังกัด

(๗) พิจารณาและสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจระดับ ส.๓ ลงมาในสังกัดในการพิจารณาดังกล่าวสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองผู้กำกับการลงมา ต้องรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นด้วย

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

หน้าที่และอำนาจของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดในการกำกับดูแลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจที่สังกัดกองบัญชาการอื่น และปฏิบัติราชการประจำอยู่ในจังหวัดนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกองบัญชาการมติคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีด้วย ในการนี้ ให้มีอำนาจสั่งการใด ๆ เพื่อให้เกิดการประสานงานและความร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่หรือยับยั้งการกระทำใด ๆ ของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของสำนักงาน

ตำรวจแห่งชาติหรือกองบัญชาการ มติคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีไว้ชั่วคราว แล้วรายงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติและกองบัญชาการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๖๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ (๓) ในส่วนราชการต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะให้มีตำแหน่งข้าราชการตำรวจตำแหน่งใด จำนวนเท่าใด และคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างไร และจะให้ให้มีหรือไม่ และถ้าให้มีจะให้มีกี่คน รวมตลอดถึงการตัดโอนตำแหน่งจากส่วนราชการหนึ่ง ไปเพิ่มให้อีกส่วนราชการหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด โดยให้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงาน รวมทั้งความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความไม่ซ้ำซ้อน และการประหยัดเป็นหลัก

ให้เป็นหน้าที่ของ ก.ตร. ที่จะต้องทบทวนอัตรากำลังของแต่ละส่วนราชการ ให้สอดคล้องกับความรับผิดชอบและปริมาณของงานที่เปลี่ยนแปลงไปให้ทันต่อสถานการณ์

มาตรา ๗๐ ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๒ ในกลุ่มสายงานสืบสวน สอบสวนที่ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่งานสืบสวนสอบสวน และกลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม ที่ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่งานป้องกันปราบปราม ได้รับเงินเพิ่มเป็นกรณีพิเศษตามอัตราที่ ก.ตร. กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง โดยจะกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประจำที่สถานีตำรวจได้รับเงินเพิ่มพิเศษสูงกว่าผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานอื่นก็ได้

ให้ ก.ตร. และกระทรวงการคลังร่วมกันพิจารณาทบทวนเงินเพิ่มพิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจในทุกสามปี

ในการกำหนดจำนวนเงินเพิ่มเป็นกรณีพิเศษตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง และการให้ความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน และการดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างมีเกียรติ โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนที่รัฐจ่ายให้แก่ข้าราชการฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมประกอบด้วย

หมวด ๓

การบรรจุ การแต่งตั้ง และการเลื่อนขั้นเงินเดือน

มาตรา ๗๑ ผู้ที่จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง
- (๕) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๗๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บังคับบัญชาตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๗๓ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ ชั้นประทวน และชั้นสัญญาบัตร ให้บรรจุจากบุคคลผู้ได้รับคัดเลือกหรือสอบแข่งขันได้

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกหรือการสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. และให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกหรือสอบแข่งขัน

มาตรา ๗๔ ในการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่มีใช้ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ ให้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการใด ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าผู้ที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งมีคะแนนทุกประเภทเฉลี่ยตลอดหลักสูตรสูงสุดมีสิทธิเลือกก่อนเรียงตามลำดับไป

(๒) ถ้าผู้ที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นผู้สอบคัดเลือกหรือแข่งขันได้ ให้ผู้ที่สอบคัดเลือกหรือแข่งขันได้และมีคะแนนทุกประเภทรวมกันสูงสุดมีสิทธิเลือกก่อนเรียงตามลำดับไป

(๓) ในกรณีอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ให้ดำเนินการตามวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตาม (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ก.ตร. จะกำหนดเงื่อนไขในการเลือกด้วยก็ได้

มาตรา ๗๕ ผู้ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๗๓ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการทดลอง การประเมินผลการทดลอง การรายงานผลการทดลอง และการยกเว้นไม่ต้องทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวมทั้งการสั่งให้ออกจากราชการ อันเนื่องมาจากการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่ให้ถือว่าผู้นั้นเคยเป็นข้าราชการตำรวจ แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นที่ได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๗๖ ในการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่มีใช้ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ ผู้บังคับบัญชาต้องแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มสายงานที่ผู้นั้นมีความรู้ ความชำนาญ หรือความถนัด และมุ่งหมายให้ผู้นั้นได้มีโอกาสปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ตร. กำหนด

ในการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับสารวัตรขึ้นไป ในกลุ่มสายงานใด ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงอาวุโส ความรู้ความสามารถ ทักษะ ความสมัครใจ และความจำเป็นของทางราชการประกอบกัน และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๗๗ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่ง ให้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจเอกซึ่งดำรงตำแหน่งจเรตำรวจแห่งชาติหรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) ตำแหน่งรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและจเรตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโทหรือพลตำรวจเอก และเคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือรองจเรตำรวจแห่งชาติมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดเคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือรองจเรตำรวจแห่งชาติมาแล้วถึงหนึ่งปี ให้แต่งตั้งผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือรองจเรตำรวจแห่งชาติมาแล้วถึงหนึ่งปี ให้แต่งตั้งผู้ที่ยังไม่เคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือรองจเรตำรวจแห่งชาติมาแล้วถึงหนึ่งปี

(๓) ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและรองจเรตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับผู้บัญชาการหรือจเรตำรวจมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๔) ตำแหน่งผู้บัญชาการและจเรตำรวจ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรีหรือพลตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองผู้บัญชาการหรือรองจเรตำรวจมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๕) ตำแหน่งรองผู้บัญชาการและรองจเรตำรวจ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรี และเคยดำรงตำแหน่งระดับผู้บังคับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๖) ตำแหน่งผู้บังคับการ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกซึ่งได้รับอัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ) หรือพลตำรวจตรี และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองผู้บังคับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๗) ตำแหน่งรองผู้บังคับการ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกหรือพันตำรวจเอกซึ่งได้รับอัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ) และเคยดำรงตำแหน่งระดับผู้กำกับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๘) ตำแหน่งผู้กำกับการ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโทหรือพันตำรวจเอก และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองผู้กำกับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๙) ตำแหน่งรองผู้กำกับการและสารวัตรใหญ่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับสารวัตรมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๑๐) ตำแหน่งสารวัตร ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจเอกขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าพันตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองสารวัตรมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปี

(๑๑) ตำแหน่งรองสารวัตร ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าร้อยตำรวจเอก

(๑๒) ตำแหน่งผู้บังคับหมู่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศสิบตำรวจตรีขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าดาบตำรวจ

(๑๓) ตำแหน่งรองผู้บังคับหมู่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งจริง มิให้นับระยะเวลาที่วิญญู โดยให้นับสิบสองเดือนเป็นหนึ่งปี เว้นแต่

(๑) ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งหรือแต่งตั้งเลื่อนชั้นเป็นสัญญาบัตรครั้งแรก หากนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่เริ่มเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรถึงวันที่ ๓๐ กันยายน มีระยะเวลา รวมแล้วไม่น้อยกว่าแปดเดือน ให้นับเป็นหนึ่งปี

(๒) ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในวาระประจำปี ไม่ว่าจะได้รับการแต่งตั้งเมื่อใดก็ตาม ให้นับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งถึงวันที่ ๓๐ กันยายน เป็นหนึ่งปี

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) ถึง (๑๓) อาจแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง เทียบเท่าด้วยก็ได้

ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตาม (๑๒) หรือ (๑๓) อาจได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งและมียศตาม (๑๑) ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร.

ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตาม (๑๓) อาจได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง และมียศตาม (๑๒) ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๗๘ การคัดเลือกแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๑) ให้นายกรัฐมนตรี คัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๗๗ (๑) โดยคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ ความสามารถประกอบกัน โดยเฉพาะประสบการณ์ในงานสืบสวนสอบสวนหรืองานป้องกันปราบปราม เสนอ ก.ตร. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๒) ให้ผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติคัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจเสนอ ก.ตร. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๓) และ (๔) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจตามที่คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้ง ข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๘๑ (๑) (ก) เสนอแนะ แล้วเสนอ ก.ตร. ให้ความเห็นชอบ แล้วจึงนำเสนอให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๔) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๕) และ (๖) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจตามที่คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๘๑ (๑) (ก) เสนอแนะ โดยให้นำข้อมูลการเสนอแต่งตั้งของหัวหน้าส่วนราชการระดับกองบัญชาการที่ได้มีการพิจารณาเสนอในรูปคณะกรรมการตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. มาประกอบการพิจารณาด้วย หากมีความเห็นแตกต่างจากข้อมูลการเสนอแต่งตั้งของหัวหน้าส่วนราชการ ให้ชี้แจงเหตุผลต่อคณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๘๑ (๑) (ก) ก่อนเสนอ ก.ตร. พิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วจึงนำเสนอนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

การจัดทำข้อมูลการเสนอแต่งตั้งของหัวหน้าส่วนราชการตาม (๔) ให้พิจารณาเสนอรายชื่อได้เฉพาะข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งในสังกัดเท่านั้น

ในกรณีที่ ก.ตร. ตรวจสอบแล้วเห็นว่าไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด ให้แจ้งให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

มาตรา ๗๙ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้ง ในส่วนกองบัญชาการที่มีได้สังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการเป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้ง โดยให้นำข้อมูลการเสนอแต่งตั้งของหัวหน้าส่วนราชการระดับกองบัญชาการหรือกองบังคับการแล้วแต่กรณี ที่ได้มีการพิจารณาเสนอในรูปคณะกรรมการตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. มาประกอบการพิจารณาด้วย หากมีความเห็นแตกต่างจากข้อมูลการเสนอแต่งตั้งของหัวหน้าส่วนราชการ ให้ชี้แจงเหตุผลต่อคณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๘๑

การจัดทำข้อมูลการเสนอแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาเสนอรายชื่อได้เฉพาะข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งในสังกัดเท่านั้น

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๑๑) ลงมาไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมภายในกองบัญชาการในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการเป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้ง สำหรับการแต่งตั้งภายในกองบังคับการ ให้ผู้บังคับการเป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้ง

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมระหว่างส่วนราชการตามมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการ

ที่เกี่ยวข้องทำความตกลงกันแล้วให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บัญชาการที่ประสงค์จะแต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นผู้แต่งตั้ง สำหรับการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจระหว่างกองบัญชาการที่มีได้สังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการที่เกี่ยวข้องทำความตกลงกัน แล้วให้ผู้บัญชาการที่ประสงค์จะแต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นผู้แต่งตั้ง

มาตรา ๘๐ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาในส่วนราชการตามมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) ให้พิจารณาแต่งตั้งได้เฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งในส่วนราชการนั้น

มาตรา ๘๑ การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๗๗ (๓) ลงมาให้มีคณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเพื่อทำหน้าที่พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติและความเหมาะสมในการคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ก่อนที่ผู้มีอำนาจคัดเลือกหรือแต่งตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาคัดเลือกข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๓) ถึง (๖) และพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

(ก) การคัดเลือกข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๓) ถึง (๖) ประกอบด้วย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธาน จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกคน เป็นกรรมการ และผู้แทนสำนักงาน ก.พ. จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(ข) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธาน จเรตำรวจแห่งชาติและรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้บัญชาการหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานบริหารงานบุคคลเป็นเลขานุการ และผู้บังคับการหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานกำลังพลเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

(๒) คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจระดับกองบัญชาการ มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาในสังกัดกองบัญชาการที่มีได้สังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือตามมาตรา ๗๗ (๑๑) ลงมา

ไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมภายในกองบัญชาการในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แล้วแต่กรณี ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการระดับกองบัญชาการเป็นประธาน และรองหัวหน้าส่วนราชการเป็นกรรมการ

ให้ผู้บังคับการหรือผู้กำกับการ แล้วแต่กรณี ที่รับผิดชอบงานกำลังพลเป็นเลขานุการ และผู้กำกับการหรือสารวัตร แล้วแต่กรณี ที่รับผิดชอบงานกำลังพลเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

(๓) คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจระดับกองบังคับการ มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๑๑) ลงมาไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมภายในสังกัด ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการระดับกองบังคับการเป็นประธาน และรองหัวหน้าส่วนราชการเป็นกรรมการ สำหรับกองบังคับการตำรวจนครบาลและตำรวจภูธรจังหวัด ให้ผู้แทนคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาลและตำรวจภูธรจังหวัด จำนวนหนึ่งคน ร่วมเป็นกรรมการด้วย

ให้ผู้กำกับการที่รับผิดชอบงานกำลังพลเป็นเลขานุการ และสารวัตรที่รับผิดชอบงานกำลังพลเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๗๗ (๓) ลงมา ให้ผู้มีอำนาจคัดเลือกหรือแต่งตั้งพิจารณาจากรายชื่อข้าราชการตำรวจที่คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจมีมติเสนอแนะ

การแต่งตั้งเพื่อสับเปลี่ยนหมุนเวียนข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งควบปรับระดับเพิ่มลดได้ในตัวเองในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๖๒ วรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.ตร. กำหนด

มาตรา ๘๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๘ การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในแต่ละระดับตำแหน่ง ให้พิจารณาดังต่อไปนี้

(๑) ระดับรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและจเรตำรวจแห่งชาติลงมาถึงผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและรองจเรตำรวจแห่งชาติ ให้พิจารณาจากผู้มีความรู้ความสามารถในบัญชีรายชื่อตามวรรคสามและได้จัดเรียงตามลำดับอาวุโส

(๒) ระดับผู้บัญชาการและจเรตำรวจลงมาถึงผู้บังคับการ ให้พิจารณาจากผู้มีความรู้ความสามารถในบัญชีรายชื่อตามวรรคสามและได้จัดเรียงตามลำดับอาวุโสจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนตำแหน่งว่างในแต่ละระดับ

(๓) ระดับรองผู้บังคับการลงมาถึงสารวัตร ให้พิจารณาจากผู้มีความรู้ความสามารถในบัญชีรายชื่อตามวรรคสามและได้จัดเรียงตามลำดับอาวุโสจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบสามของจำนวนตำแหน่งว่างในแต่ละระดับตำแหน่งของส่วนราชการตามมาตรา ๑๑

(๔) จำนวนตำแหน่งว่างที่เหลือจากการพิจารณาตาม (๒) และ (๓) ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกัน

ในการพิจารณาความรู้ความสามารถ ให้คำนึงถึงประวัติการรับราชการ ผลการปฏิบัติงาน ความประพฤติ และผลการประเมินความพึงพอใจที่ประชาชนหรือผู้รับบริการได้รับจากการให้บริการของข้าราชการตำรวจประกอบด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด

การพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้พิจารณาคัดเลือกหรือแต่งตั้งได้เฉพาะจากผู้ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้อยู่ในเกณฑ์ที่สมควรได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้ การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้อยู่ในเกณฑ์ที่สมควรได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นซึ่งต้องพิจารณาจากความรู้ความสามารถตามวรรคสอง และการจัดประเภทตำแหน่งเพื่อใช้ในการคำนวณสัดส่วนอาวุโสเพื่อเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร. โดยในการจัดเรียงลำดับในบัญชีรายชื่อ ให้จัดผู้ซึ่งมีลำดับอาวุโสสูงกว่าได้อยู่ในลำดับที่เหนือกว่า

สำหรับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในตำแหน่งควบปรับระดับเพิ่มลดได้ในตัวเอง ให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติอาจกำหนดให้มีหลักเกณฑ์การคัดเลือกแต่งตั้งข้าราชการตำรวจดำรงตำแหน่งระดับผู้บังคับการขึ้นไปสำหรับผู้ที่จะครบเกษียณอายุราชการเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ ให้กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๘๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๐ การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๔) ถึง (๙) ในกลุ่มสายงานใดกลุ่มสายงานหนึ่งตามมาตรา ๖๑ ให้พิจารณาจากข้าราชการตำรวจที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานนั้น

ในระดับตำแหน่งปัจจุบันรวมกันแล้วไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่กำหนดให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในระดับตำแหน่งถัดขึ้นไปตามมาตรา ๗๗

การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๗๗ (๔) ถึง (๙) สับเปลี่ยนหมุนเวียนให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ หรือในกลุ่มสายงานใดกลุ่มสายงานหนึ่งตามมาตรา ๖๑ ให้พิจารณาจากข้าราชการตำรวจที่เคยดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานนั้นในระดับตำแหน่งปัจจุบันมาก่อนหรือมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในระดับถัดลงไปสองระดับตำแหน่งในกลุ่มสายงานนั้นไม่น้อยกว่าสองในสามของระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่กำหนดให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในระดับตำแหน่งปัจจุบันตามมาตรา ๗๗

ให้นับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๖๑ (๓) และกลุ่มสายงานป้องกันปราบปรามตามมาตรา ๖๑ (๔) เป็นระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่เกี่ยวเนื่องระหว่างกันได้ทั้งสองกลุ่มสายงาน

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมาที่จะร้องขอสมัครใจขอรับการแต่งตั้ง สับเปลี่ยนหมุนเวียนในระดับตำแหน่งเท่าเดิม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๘๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๐ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรเลื่อนดำรงตำแหน่งสูงขึ้นในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนทุกระดับตำแหน่ง ให้พิจารณาได้เฉพาะผู้ที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนในระดับตำแหน่งปัจจุบันรวมกันแล้วไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่กำหนดให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในระดับตำแหน่งถัดขึ้นไปตามมาตรา ๗๗

สำหรับการแต่งตั้งสับเปลี่ยนหมุนเวียนให้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวน ให้พิจารณาจากผู้ที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในระดับตำแหน่งปัจจุบันและระดับตำแหน่งถัดลงไปหนึ่งระดับในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนรวมกันแล้วไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่กำหนดให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในระดับตำแหน่งปัจจุบันตามมาตรา ๗๗ เว้นแต่เป็นการแต่งตั้ง สับเปลี่ยนหมุนเวียนให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๑๑)

ให้นับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานป้องกันปราบปรามตามมาตรา ๖๑ (๔) และกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๖๑ (๓) เป็นระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่เกี่ยวเนื่องระหว่างกันได้ทั้งสองกลุ่มสายงาน

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนซึ่งดำรงตำแหน่งควบปรับระดับเพิ่มลดได้ในตัวเองตามมาตรา ๖๒ วรรคสาม ให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ให้พิจารณาจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งครบตามระยะเวลาที่กำหนดและผ่านเกณฑ์ประเมินความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนดแล้ว ทั้งนี้ โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของมาตรา ๘๒ (๓)

มาตรา ๘๕ ในการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเลื่อนดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานีตำรวจระดับผู้กำกับการเป็นครั้งแรก ให้แต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งในสถานีตำรวจระดับกลางตามมาตรา ๑๓ (๒)

มาตรา ๘๖ ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่าการใช้อำนาจในการแต่งตั้งของผู้บัญชาการไม่เป็นธรรม หรือมีกรณีไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด หรือมีเหตุผลความจำเป็นอย่างอื่นที่จะต้องให้ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่มาตรา ๗๗ (๗) ลงมา พ้นจากพื้นที่หรือหน้าที่ หรือเห็นว่าหากดำรงตำแหน่งเดิมต่อไปจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือมีเหตุพิเศษตามที่ ก.ตร. กำหนด ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๗) ลงมา ได้ตามควรแก่กรณี

มาตรา ๘๗ ข้าราชการตำรวจผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในการเรียงลำดับอาวุโสหรือในการแต่งตั้ง ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.ตร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งแต่งตั้ง

คำร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ.ค.ตร. พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์

คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร. ให้เป็นที่สุด เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจในผลการพิจารณาของ ก.พ.ค.ตร. ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งผลการพิจารณาของ ก.พ.ค.ตร.

ในกรณีที่ ก.พ.ค.ตร. หรือศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยหรือพิพากษาว่าในการเรียงลำดับอาวุโสหรือในการแต่งตั้ง ผู้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ในการเรียงลำดับอาวุโสหรือการแต่งตั้ง ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย และให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาลงโทษผู้นั้นตามควรแก่กรณีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งจาก ก.พ.ค.ตร. หรือนับแต่วันที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนอีก แล้วรายงานให้ ก.ตร. ทราบ ในกรณีที่ ก.ตร. มีมติว่าการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นการจงใจเพื่อช่วยเหลือบุคคลหนึ่ง

บุคคลใดหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใด ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจดำเนินการลงโทษผู้นั้นโดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวน

ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หรือแอบอ้างอำนาจของบุคคลใด หรือเรียก รับ ยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หรือกระทำการใดอันมิชอบ เพื่อให้มีการแต่งตั้ง หรือไม่แต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งใด ไม่ว่าการแต่งตั้งหรือไม่แต่งตั้งนั้นจะชอบด้วยหลักเกณฑ์ ตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี

มาตรา ๘๘ เพื่อรักษาความเที่ยงธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจ ให้ ก.ตร. ออกกฎ ก.ตร. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจไว้ให้ชัดเจน แน่นนอน โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดลำดับอาวุโสข้าราชการตำรวจเพื่อใช้ในการคัดเลือกหรือแต่งตั้ง การกำหนดวาระประจำปี การนับระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง การนับจำนวน ตำแหน่งว่าง การคำนวณสัดส่วนอาวุโสเพื่อเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น การจัดประเภทตำแหน่งเพื่อใช้ในการคำนวณสัดส่วนอาวุโสเพื่อเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น และการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้อยู่ในเกณฑ์ที่สมควรได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น กฎ ก.ตร. ดังกล่าวให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๙ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีคุณสมบัติสูงขึ้นและมีสิทธิได้รับ เงินเดือนสูงขึ้นตามที่ ก.ตร. กำหนด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๕ เป็นผู้มีอำนาจสั่งเลื่อน

มาตรา ๙๐ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจหรือการแต่งตั้งข้าราชการ ตำรวจให้ดำรงตำแหน่งใด ผู้ได้รับการบรรจุหรือได้รับการแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ตามที่ ก.ตร. กำหนดตามมาตรา ๖๙ เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นและมีใช้เป็นตำแหน่งในกลุ่มสายงาน สืบสวนสอบสวน ก.ตร. อาจอนุมัติให้บรรจุหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจซึ่งไม่มีคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ก็ได้

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจไปดำรงตำแหน่งอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งเดิม เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.ตร. อาจอนุมัติให้แต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าตำแหน่งเดิมเป็นพิเศษเฉพาะรายได้

มาตรา ๙๑ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือส่วนราชการใด ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือสำรองราชการในส่วนราชการใดในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยให้

พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิม และโดยจะให้ขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิมหรือไม่ก็ได้ ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

(๑) ประธาน ก.ตร. ตามมติของ ก.ตร. สำหรับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติสำหรับข้าราชการตำรวจทุกตำแหน่ง

(๓) ผู้บัญชาการสำหรับข้าราชการตำรวจในกองบัญชาการหรือในส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

มาตรา ๙๒ ห้ามมิให้สั่งให้ข้าราชการตำรวจที่สังกัดสถานีตำรวจตามมาตรา ๑๓ ไปปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการอื่นที่ไม่มีสถานีตำรวจ เว้นแต่ในคำสั่งนั้นจะสั่งให้ข้าราชการตำรวจอื่นมาปฏิบัติหน้าที่นั้นแทนในสถานีตำรวจนั้น

การสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญตามตำแหน่งที่ ก.ตร. กำหนดให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด ซึ่งต้องเสนอ ก.ตร. เพื่อทราบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ จะสั่งได้เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวร้องขอโดยจะระบุตัวบุคคลมิได้ แต่ข้าราชการตำรวจที่ถูกสั่งนั้นต้องสมัครใจด้วย และเมื่อผู้ขอพ้นจากตำแหน่ง ให้สั่งให้ข้าราชการตำรวจที่รักษาความปลอดภัยนั้นกลับมาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ขอพ้นจากตำแหน่ง แต่ถ้าผู้ขอเคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและไม่เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ถ้าผู้ขอได้ร้องขอให้รักษาความปลอดภัยต่อไป จะสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปรักษาความปลอดภัยผู้ขอต่อไปอีกก็ได้

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดรู้ว่าผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มาปฏิบัติราชการติดต่อกันเกินสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รู้ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นไม่มีอำนาจดำเนินการทางวินัย ให้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาในระดับเหนือขึ้นไปทราบเพื่อดำเนินการทางวินัยต่อไปให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้งโดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน และให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งดำเนินการทางวินัยสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้นั้นพักราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันที่มิคำสั่ง เมื่อผลการดำเนินการทางวินัยปรากฏว่าผู้นั้นขาดราชการติดต่อกันเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สั่งลงโทษโดยเร็วโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่พักราชการ

มาตรา ๙๓ การโอนข้าราชการตำรวจไปรับราชการในส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น จะกระทำได้เมื่อเจ้าตัวสมัครใจและส่วนราชการหรือหน่วยงานต้องการจะรับโอนผู้นั้น โดยให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ขอรับโอนทำความตกลงกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๙๔ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ เป็นผู้สั่งบรรจุในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การโอนข้าราชการซึ่งไม่ใช่ข้าราชการตำรวจหรือการโอนพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจ ยกเว้นข้าราชการการเมือง ข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ และพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน ให้กระทำได้เมื่อเจ้าตัวสมัครใจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องการจะรับโอนผู้นั้น โดยให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทำความตกลงกับผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิม ในการนี้ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการตำรวจจะได้รับ ทั้งนี้ ในการดำเนินการรับโอน การกำหนดตำแหน่ง ชั้นยศ และอัตราเงินเดือน และการนับเวลาราชการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

(๒) การกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ

(ก) ข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ โดยให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นขอกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ แต่ไม่เกินสี่ปีนับแต่วันออกจากราชการไปปฏิบัติงานดังกล่าว ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติรับผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

(ข) ข้าราชการตำรวจซึ่งออกจากราชการไปแล้ว และไม่ใช่เป็นกรณีออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าสมัครเข้ารับราชการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องการที่จะรับผู้นั้นเข้ารับราชการและมีอัตราว่าง ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการบรรจุและแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

(ค) ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตำรวจหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งออกจากราชการหรือออกจากงานไปแล้ว แต่ไม่รวมถึงข้าราชการการเมือง ข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งออกจากงานในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน ถ้าสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ และเมื่อสำนักงาน

ตำรวจแห่งชาติเห็นสมควรรับบุคคลนั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการตำรวจ ในการนี้ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการตำรวจจะได้รับ ทั้งนี้ การดำเนินการให้กลับเข้ารับราชการ การกำหนดตำแหน่ง ชั้นยศ และอัตราเงินเดือน และการนับเวลาราชการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๙๕ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ส่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ ระดับ ส.๘ ระดับ ส.๗ และระดับ ส.๖ ที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้บัญชาการตามมาตรา ๖๖ (๕) ทั้งนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ตร. แล้ว

การส่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจตั้งแต่ระดับ ส.๕ ลงมา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

การพิจารณาเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ ให้คำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา ความสามารถ และความอดสาหะในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนการรักษาวินัยและการปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการตำรวจตามรายงานของผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

การเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเกินสองขั้น ต้องได้รับอนุมัติจาก ก.ตร. เป็นพิเศษเฉพาะราย

มาตรา ๙๖ ข้าราชการตำรวจผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก.ตร. จะพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

มาตรา ๙๗ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่พัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ ทศนคติ คุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้งและเลื่อนเงินเดือน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

หมวด ๔

เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่มอื่น

มาตรา ๙๘ อัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

อัตราเงินประจำตำแหน่งและการรับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เงินประจำตำแหน่งไม่ถือเป็นเงินเดือน

ข้าราชการตำรวจตำแหน่งใดจะได้รับเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชบัญญัตินี้ในอัตราใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ในกรณีที่สมควรปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าการปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าวเป็นการปรับเพิ่มร้อยละเท่ากันทุกอัตรา และไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ และเมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากรัฐสภาเพื่อการนั้นแล้ว การปรับให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ถือว่าบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่การปรับเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราดังกล่าว หากทำให้อัตรานึงอัตราใดมีเศษไม่ถึงสิบบาท ให้ปรับตัวเลขเงินเดือนของอัตราดังกล่าวให้เพิ่มขึ้นเป็นสิบบาท และมีให้ถือว่าเป็นการปรับอัตราร้อยละที่แตกต่างกัน

การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้เข้าอันดับและชั้น ระดับและชั้น ระดับและชั้น หรือชั้นและชั้น แล้วแต่กรณี ตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่งและวรรคสี่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด และให้มีผลเป็นการแก้ไขชั้นหรือชั้นเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่กำหนดไว้ในกฎหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๙๙ ให้ข้าราชการตำรวจได้รับเงินเดือน ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจเอก ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ได้รับเงินเดือนขั้นสูงสุดของระดับ ส.๙

(๒) ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๘

(๓) ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโท ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๗

(๔) ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๖

(๕) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ) ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๕

(๖) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๔

(๗) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโท ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๓

(๘) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๒

(๙) ข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจเอก ร้อยตำรวจโท และร้อยตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๑

(๑๐) ข้าราชการตำรวจยศดาบตำรวจ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๓

(๑๑) ข้าราชการตำรวจยศจ่าสิบตำรวจ อัตราเงินเดือนจ่าสิบตำรวจ (พิเศษ) ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๒

(๑๒) ข้าราชการตำรวจยศจ่าสิบตำรวจ สิบตำรวจเอก สิบตำรวจโท และสิบตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๑

(๑๓) ข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจสำรอง ให้ได้รับเงินเดือนระดับ พ.๑

ให้ข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของระดับนั้น ๆ ในกรณีที่จะให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูงของระดับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ข้าราชการตำรวจตาม (๒) ถึง (๑๓) อาจได้รับเงินเดือนในระดับสูงขึ้นไปกว่าที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งก็ได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการได้รับเงินเดือนในระดับสูงขึ้นไปดังกล่าวและการรับเงินประจำตำแหน่งไว้ด้วย

มาตรา ๑๐๐ ความในมาตรา ๙๘ และมาตรา ๙๙ มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศ

ข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศตำแหน่งใดจะได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๘ วรรคสอง โดยให้เทียบเคียงกับข้าราชการฝ่ายพลเรือนในตำแหน่งที่คล้ายคลึงกันหรือในระดับเดียวกัน

มาตรา ๑๐๑ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อเป็นการเยียวยา ให้ข้าราชการตำรวจได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นธรรม ก.ตร. อาจกำหนดให้ข้าราชการตำรวจได้รับการเยียวยาโดยให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งตามที่เห็นสมควรเป็นกรณี ๆ ไปก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการตำรวจอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐๓ ข้าราชการตำรวจอาจได้รับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือน เงินเพิ่มอื่น หรือเงินช่วยเหลือตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๐๔ ข้าราชการตำรวจอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ หรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๕

การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๑๐๕ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการตำรวจในส่วนราชการหรือหน่วยงานใดในสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งใดไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้ สั่งให้ข้าราชการตำรวจซึ่งเห็นสมควรรักษาราชการแทนในตำแหน่งนั้นได้

(๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับตำแหน่งตั้งแต่รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจรตำรวจแห่งชาติ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมา

(๓) ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

(๔) ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

ในกรณีที่ไม่มี การแต่งตั้งให้ข้าราชการตำรวจผู้รักษาราชการแทนและมีผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งนั้น ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ และมีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยของตำแหน่งดังกล่าว ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเป็นผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งนั้น ถ้ามีผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยหลายคน ให้ผู้มีอาวุโสตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วย หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ก็ให้ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ผู้มีอาวุโสตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. ในส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นเป็นผู้รักษาราชการแทน

เพื่อประโยชน์ของทางราชการ ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๗ (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) เป็นการย้อนหลัง การปฏิบัติหน้าที่หรือการใช้อำนาจในตำแหน่งเดิมที่ได้กระทำไปก่อนมีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้เป็นอันใช้ได้

มาตรา ๑๐๖ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ และการดำเนินการด้านอื่นที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด

ในกิจการของแต่ละกองบัญชาการ ให้ผู้บัญชาการของแต่ละกองบัญชาการนั้นเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ในการปฏิบัติราชการแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ผู้บัญชาการจะมอบหมายให้รองผู้บัญชาการปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่กำกับติดตามผลการปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการตามวรรคหนึ่ง และให้มีอำนาจแนะนำและแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการหรือการระงับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจของผู้บัญชาการตามวรรคหนึ่ง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะระงับการใช้อำนาจของผู้บัญชาการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวและใช้อำนาจนั้นด้วยตนเองก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.ต.ช. กำหนด

มาตรา ๑๐๗ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อำนาจในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นใดที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงาน อาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วย หรือผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานถัดลงไปตามลำดับ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในส่วนราชการหรือในหน่วยงานนั้นปฏิบัติราชการแทนได้

การมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือและให้ผู้มอบอำนาจมีหน้าที่แนะนำ กำกับ และติดตามการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจ และในกรณีที่เห็นว่าผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติราชการในเรื่องใดโดยไม่สมควร ให้มีอำนาจแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจนั้นได้

เมื่อมีการมอบอำนาจแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น และจะมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้มอบอำนาจไว้เป็นกรณี ๆ ไป

มาตรา ๑๐๘ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามมาตรา ๑๐๕ มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีหน้าที่และอำนาจอย่างไร ให้ผู้รักษาราชการแทนมีหน้าที่และอำนาจเป็นกรรมการหรือมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทน

การสั่งให้รักษาราชการแทนให้มีผลนับแต่เวลาที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเข้ารับหน้าที่ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือตำแหน่งผู้ช่วยพ้นจากความเป็นผู้รักษาราชการแทนนับแต่เวลาที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่เป็นการกระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปแล้วในระหว่างเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา ๑๐๙ ในกรณีที่มิใช่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี กำหนดให้หน้าที่หรืออำนาจใดเป็นของปลัดกระทรวง การใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวสำหรับส่วนราชการหรือหน่วยงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ถือเป็นหน้าที่และอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

หมวด ๖

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๑๑๐ ข้าราชการตำรวจต้องถือและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และจรรยาบรรณของตำรวจตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. และต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด

กฎ ก.ตร. ตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑๑ ข้าราชการตำรวจต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติหรือต้องไม่กระทำการอันเป็นข้อห้ามดังต่อไปนี้

(๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี จรรยาบรรณของตำรวจ และนโยบายของรัฐบาล โดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ

(๒) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับการมีความเห็นทางคดีหรือการตรวจพิสูจน์ โดยไม่ขัดขืน

หรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

- (๓) ต้องรักษาระเบียบการเคารพตามสายการบังคับบัญชา ยศ และตำแหน่ง
- (๔) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้
- (๕) ต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว
- (๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ
- (๗) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกัน และผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
- (๘) ต้องต้อนรับ ให้บริการ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรมและให้การช่วยเหลือตามสมควรแก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการ หรือในการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย
- (๙) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุทิศตน เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
- (๑๐) ต้องไม่กระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ และไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้งกัน
- (๑๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย
- (๑๒) ต้องไม่ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร
- (๑๓) ต้องไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
- (๑๔) ต้องไม่กระทำด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่เป็นการบังคับผู้บังคับบัญชาเป็นทางให้เสียระเบียบแบบแผนวินัยตำรวจ

(๑๕) ต้องไม่กระทำหรือละเว้นการกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการหรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ

(๑๖) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

(๑๗) ต้องไม่เป็นการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

(๑๘) กระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. หรือกระทำการอันถือว่ากระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้

ข้าราชการตำรวจผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย

มาตรา ๑๑๒ การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ได้แก่ การกระทำความดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้หรือเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย

(๒) ล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่ ก.ตร. กำหนด

(๓) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๔) ดุหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ช่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการหรือในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๕) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง

(๗) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ วรรคสาม หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง

(๘) ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งโดยจงใจเพื่อช่วยเหลือบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใดตามมาตรา ๘๗ วรรคสี่ หรือกระทำการตามมาตรา ๘๗ วรรคห้า

(๙) กระทำหรือละเว้นการกระทำใด ๆ รวมทั้งการกระทำผิดตามมาตรา ๑๑๑ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๑๐) กระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๑๓ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

วิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและการป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรจะกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันทีตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้และตามหมวด ๗ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

มาตรา ๑๑๔ เมื่อมีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในการรักษาวินัยและปราบปรามข้าราชการตำรวจผู้ก่อการกำเริบ หรือเพื่อบังคับข้าราชการตำรวจผู้ละทิ้งหน้าที่ให้กลับทำหน้าที่ของตน ผู้บังคับบัญชาอาจใช้อาวุธหรือกำลังบังคับได้ และถ้าได้กระทำโดยสุจริตตามสมควรแก่เหตุแล้ว ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ช่วยเหลือไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา

เมื่อมีเหตุดังกล่าว ผู้บังคับบัญชาจะต้องรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือตนตามลำดับชั้นจนถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติโดยเร็ว

มาตรา ๑๑๕ โทษทางวินัยมี ๗ สถาน ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ทัณฑกรรม
- (๓) กักยาม
- (๔) กักขัง
- (๕) ตัดเงินเดือน
- (๖) ปลดออก
- (๗) ไล่ออก

การลงโทษภาคทัณฑ์ ได้แก่ การลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดอันควรต้องรับโทษสถานหนึ่งสถานใด แต่มีเหตุอันควรปรานี จึงเพียงแค่ว่าแสดงความผิดผู้นั้นให้ปรากฏไว้

การลงโทษทัณฑ์กรรม ได้แก่ การให้ทำงานโยธา การให้อยู่เวรยามนอกจากหน้าที่ประจำ หรือการให้ทำงานสาธารณประโยชน์ซึ่งต้องไม่เกินหกชั่วโมงต่อหนึ่งวัน

การลงโทษกักขัง ได้แก่ การกักตัวไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งที่สมควรตามที่กำหนด

การลงโทษกักขัง ได้แก่ การขังในที่จัดไว้เพื่อควบคุมแต่เฉพาะคนเดียวหรือหลายคนรวมกัน ตามที่จะได้มีคำสั่ง

การลงโทษกักขังหรือกักขังจะใช้งานโยธาหรืองานอื่นของทางราชการด้วยก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหกชั่วโมงต่อหนึ่งวัน

มาตรา ๑๑๖ การลงโทษข้าราชการตำรวจให้ทำเป็นคำสั่งโดยระบุในคำสั่งด้วยว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัยในกรณีใดและมาตราใด

วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

หมวด ๗

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๑๑๗ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่พิจารณาพฤติการณ์และหลักฐานในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ในกรณีจำเป็นหรือเห็นสมควรจะให้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงก่อนก็ได้ ในการสืบสวนข้อเท็จจริงจะมอบหมายให้บุคคลหนึ่งหรือหลายคนช่วยกันดำเนินการสืบสวนก็ได้

ในการดำเนินการสืบสวนตามวรรคหนึ่ง ต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงข้อเท็จจริง โดยจะกำหนดเวลาให้ชี้แจงก็ได้ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้สั่งยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๑๘ หรือมาตรา ๑๑๙ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้

มาตรา ๑๑๘ เมื่อข้าราชการตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย และได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๑๑๗ แล้ว ถ้าฟังได้ว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๑๒๔ โดยเร็ว ในกรณีที่มีการสืบสวนให้นำผลการสืบสวนมาใช้ประกอบการพิจารณาสั่งการ

มาตรา ๑๑๙ เมื่อข้าราชการตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา เมื่อดำเนินการแล้ว ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๒๔ หรือมาตรา ๑๒๕ แล้วแต่กรณี ถ้าฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ให้ส่งยุติเรื่อง

ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจตำแหน่งต่างกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน ให้ผู้มีอำนาจสำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่มีตำแหน่งในระดับสูงกว่าเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๓๗ แม้คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะมิได้กำหนดให้สอบสวนในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการสั่งการตามผลการสอบสวนโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือดำเนินการสอบสวนใหม่ แต่ทั้งนี้ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

มาตรา ๑๒๐ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการสืบสวน การสอบสวน และการดำเนินการตามมาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ในการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๒๔ หรือมาตรา ๑๒๕ ให้พิจารณาสั่งการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ก็ให้ขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปตามมาตรา ๑๐๕ เพื่อขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินสามสิบวัน ในการนี้ หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปนั้นพิจารณาสั่งการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าว พร้อมทั้งให้ส่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นโดยไม่ต้องดำเนินการสืบสวนหรือสอบสวน

ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. จะดำเนินการทางวินัย โดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

ในระหว่างการสอบสวน จะนำเหตุแห่งการถูกสอบสวนมาเป็นข้ออ้างในการดำเนินการใด ให้กระทบต่อสิทธิของผู้ถูกสอบสวนไม่ได้ เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจาก ราชการไว้ก่อนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบสวน

มาตรา ๑๒๑ ในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจ หากเรื่องที่ข้าราชการตำรวจ ถูกกล่าวหาเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐอยู่ด้วย ก็ไม่เป็นเหตุให้ต้องชะลอการดำเนินการทางวินัย และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยและลงโทษ ทางวินัยต่อไปได้โดยไม่ต้องรอผลการชี้มูลของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐว่ากรณีนี้มีมูลความผิด ทางวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นตามที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้มีมติ โดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และหากการกระทำผิดวินัยดังกล่าวเป็นกรณีที่มีการฟ้อง เป็นคดีอาญาด้วยในฐานความผิดเดียวกัน แล้วต่อมาศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าการกระทำของจำเลย ไม่เป็นความผิดอาญาหรือจำเลยมิได้กระทำความผิด ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้น เพื่อพิจารณาบทลงโทษทางวินัยที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยนำคำพิพากษาดังกล่าวมาประกอบการ พิจารณาด้วย หากผลการพิจารณาสอดคล้องกับผลของคำพิพากษา ก็ให้แก้ไขคำสั่งให้ถูกต้องและมี คำสั่งให้รับข้าราชการตำรวจผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ แต่ถ้าผู้นั้นพ้นจากราชการไปก่อนแล้ว ก็ให้ เยียวยาชดเชยตามความเป็นธรรมแก่กรณี

มาตรา ๑๒๒ ในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า คดีมีมูลเหตุแห่งความผิดทางอาญาและได้มีการดำเนินคดีอาญาด้วย ไม่เป็นเหตุให้ต้องชะลอการดำเนินการ ทางวินัย แม้ว่าจะเป็นการดำเนินคดีอาญาในเรื่องเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกันก็ตาม

ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจไปแล้ว และต่อมาศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแตกต่างไปจากผลการดำเนินการทางวินัย หากผลของคำพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิด และการลงโทษทางวินัยที่ได้ดำเนินการไปแล้วเบากว่าผลของคำพิพากษา ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาทบทวนการลงโทษทางวินัยใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับผลของคำพิพากษาดังกล่าว โดยให้นำคำพิพากษานั้นมาพิจารณาเพื่อสั่งลงโทษ แต่หากเป็นกรณีที่ได้มีการลงโทษทางวินัยโดยสั่งปลดออกหรือไล่ออก แล้วศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดอาญาหรือจำเลยมิได้กระทำความผิด ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาทบทวนการดำเนินการทางวินัยที่ได้ดำเนินการไปแล้วใหม่ โดยนำคำพิพากษาดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย หากผลการพิจารณาสอดคล้องกับผลของคำพิพากษา ก็ให้แก้ไขคำสั่งให้ถูกต้อง และมีคำสั่งให้รับข้าราชการตำรวจผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ แต่ถ้าผู้นั้นพ้นจากราชการไปก่อนแล้ว ก็ให้เยียวยาชดเชยตามความเป็นธรรมแก่กรณี

มาตรา ๑๒๓ เมื่อมีเหตุจำเป็นจะต้องกักตัวข้าราชการตำรวจซึ่งถูกกล่าวหาไว้เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน เช่น จะหลบหนีหรือจะไปทำร้ายหรือข่มขู่ผู้เสียหายหรือพยาน ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจกักตัวข้าราชการตำรวจนั้นระหว่างดำเนินการสอบสวนได้เท่าที่จำเป็นแก่การสอบสวน แต่ต้องไม่เกินอำนาจลงโทษกักขังของผู้สั่งกักตัวและต้องไม่เกินสิบห้าวัน

ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่งถูกลงโทษกักขังหรือกักขัง ให้หักจำนวนวันที่ถูกกักตัวออกจากระยะเวลาที่กักขังหรือกักขังด้วย และในกรณีที่ถูกลงโทษทัณฑ์กรรม ให้ถือว่าการถูกกักตัวเป็นการรับโทษสำหรับความผิดนั้นแล้ว

มาตรา ๑๒๔ ข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กักขัง หรือตัดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยหรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษทัณฑ์กรรม

ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้กระทำความผิดวินัยควรได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของตนที่มีอำนาจเพื่อให้พิจารณาดำเนินการเพื่อลงโทษตามควรแก่กรณี

ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรลดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรา ๑๒๕ ผู้บังคับบัญชาจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษ และอัตราโทษได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๒๕ ข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก

การพิจารณาสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ (๒) (๓) และ (๔) ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวตั้งคณะกรรมการเพื่อเสนอแนะว่าจะลงโทษในสถานใด โดยคณะกรรมการดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรองหัวหน้าหน่วยงานนั้นทุกคน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎ ก.ตร. และต้องพิจารณาเสนอแนะภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนจากผู้บังคับบัญชา

ให้ผู้บังคับบัญชาลงโทษตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตามวรรคสอง แล้วรายงานให้ ก.ตร. ทราบ

ผู้ถูกลงโทษปลดออกตามมาตรา ๑๒๕ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๑๒๖ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใดแล้ว ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยต่อผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัย และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งเห็นว่าการยุติเรื่อง การงดโทษ หรือ การลงโทษ เป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้มีอำนาจสั่งลงโทษ เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรือ อัตราโทษที่หนักขึ้น ลดโทษลงเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง งดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บน เป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน หรือยกโทษให้ถูกต้องหรือเหมาะสมตามควรแก่กรณี ตลอดจนแก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเดิมให้ถูกต้องเหมาะสมได้ด้วย และในกรณีที่เห็นว่าควรดำเนินการ ใดๆใดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริงและยุติธรรม ก็ให้มีอำนาจดำเนินการหรือ สั่งดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี โดยการสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น ต้องไม่เกิน อำนาจของตนตามมาตรา ๑๒๔ และการเพิ่มอัตราโทษเมื่อรวมกับอัตราโทษเดิมต้องไม่เกินอำนาจนั้นด้วย ถ้าเกินอำนาจของตน ก็ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นตามลำดับเพื่อให้พิจารณาดำเนินการ

ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ ถ้าเห็นว่าการจะส่งลงโทษหรือเพิ่มโทษนั้นกรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้รายงานต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อให้พิจารณาดำเนินการ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษตามมาตรา ๑๒๔ สั่งยุติเรื่อง หรือสั่งโทษข้าราชการตำรวจผู้ใดไปแล้ว แต่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเมื่อได้รับรายงานที่ผู้บังคับบัญชาตามวรรคสองเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๑๑๙ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๙ ไว้แล้ว ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๒๕

เมื่อมีกรณีเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้สั่งมีคำสั่งใหม่ และในคำสั่งดังกล่าวให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิมด้วย พร้อมทั้งระบุวิธีการดำเนินการให้ผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งเดิมรับโทษที่เพิ่มขึ้นหรือกลับคืนสู่ฐานะเดิม แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๒๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ให้รายงาน ก.ตร. เพื่อทราบ แต่ในกรณีที่ ก.ตร. มีเหตุอันสมควร ก.ตร. จะสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินการหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดให้ถูกต้องก็ได้

การรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด

มาตรา ๑๒๘ ให้ผู้สืบสวนและกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้กรรมการสอบสวนมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจเรียกให้กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัด มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๑๒๙ ข้าราชการตำรวจผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากราชการว่า

ในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสอบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหาหรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา หลังจากที่ยื่นคำร้องขอตรวจสอบผู้ใดออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสอบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๑๒๐ วรรคสาม จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือ ก.พ.ค.ตร. มีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุดหรือมีคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร. แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้งดโทษ

มาตรา ๑๓๐ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดข้าราชการตำรวจผู้ใดซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้งดโทษ

มาตรา ๑๓๑ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ หรือผู้บังคับบัญชาอื่น

ตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำความผิดไม่ถึงกับถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้ว หากภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๑๑๗ และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๙ ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้รับคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือได้รับคำสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุใด ๆ ที่มีใช่เป็นการลงโทษ ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการตำรวจตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

เมื่อมีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจซึ่งถูกสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนแล้วเสร็จ ให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ สั่งลงโทษตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ และให้มีคำสั่งลงโทษย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการและผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ให้นำความในมาตรา ๑๒๙ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการตำรวจซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๑๐๕ ด้วยโดยอนุโลม แต่ระยะเวลาให้นับแต่วันที่พ้นจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีเหตุการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

มาตรา ๑๓๒ ข้าราชการตำรวจซึ่งโอนมาตามมาตรา ๙๔ (๑) ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัย อยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้ โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือพิจารณา หรือสอบสวนของผู้บังคับบัญชาเดิม ก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนหรือพิจารณาหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชา ของข้าราชการตำรวจผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ทั้งนี้ ในการสั่งลงโทษ ทางวินัยให้พิจารณาตามความผิดและการลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการหรือระเบียบ บริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่โอนมานั้น แล้วแต่กรณี

หมวด ๘

การออกจากราชการ

มาตรา ๑๓๓ ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๑๓๕

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๗๕ มาตรา ๑๓๑ มาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๗

มาตรา ๑๓๘ หรือมาตรา ๑๓๙

(๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

การออกจากราชการของข้าราชการตำรวจเฉพาะผู้ที่ต้องรับราชการตามกฎหมายว่าด้วย การรับราชการทหาร ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดได้รับบรรจุเข้าเป็นข้าราชการตำรวจ หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗๑ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรา ๖๙ ตั้งแต่ก่อนได้รับการบรรจุ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ สั่งให้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามหน้าที่และอำนาจ และการรับเงินเดือนหรือ ผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไป

โดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๓๕ ข้าราชการตำรวจผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง เพื่อให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจขอลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งที่กำหนดโดยรัฐธรรมนูญ ตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งหรือรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

นอกจากกรณีตามวรรคสอง ถ้าผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันขอลาออกก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ถ้าผู้ขอลาออกมิได้ถอนใบลาออกก่อนครบกำหนดระยะเวลาการยับยั้ง ให้ถือว่าการลาออกนั้นมีผลเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ได้ยับยั้งไว้

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. มิได้ยับยั้งตามวรรคสาม ให้การลาออกนั้นมีผลตั้งแต่วันขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออก และการยับยั้งการลาออกจากราชการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

มาตรา ๑๓๖ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากให้ทำได้ในกรณีที่ระบุไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว ให้ทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ
- (๒) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ
- (๓) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๗๑ (๑) หรือ (๔) หรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.
- (๔) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๓๗ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ และผู้บังคับบัญชาตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการหรือเทียบเท่า ผู้กำกับการขึ้นไปเห็นว่ากรณีมีมูล ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย เมื่อได้มีการสอบสวนแล้ว ถ้าคณะกรรมการหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าสมควรให้ออกจากราชการ ก็ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเสนอเรื่องต่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ เพื่อพิจารณาสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๑๙ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๙ ได้สอบสวนไว้แล้ว ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจะใช้สำนวนการสอบสวนนั้นมาพิจารณาดำเนินการโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๓๘ เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๙ แต่ไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้นั้นกระทำผิดที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกลงโทษนั้น หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

มาตรา ๑๓๙ เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

มาตรา ๑๔๐ การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตำรวจตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือตำแหน่งเทียบเท่า ให้นำความกราบบังคมทูล

เพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่พักจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ

ในการออกจากราชการของข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไปนอกจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ เว้นแต่กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย เกษียณอายุ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ

หมวด ๘

การอุทธรณ์

มาตรา ๑๔๑ ข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กักขัง กักขัง หรือตัดเงินเดือน ให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาที่สั่งลงโทษ แต่ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ตร.

(๒) กรณีถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ก.พ.ค.ตร.

การอุทธรณ์ตาม (๑) และ (๒) ให้อุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

การพิจารณาอุทธรณ์ตาม (๑) ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุขัดข้องตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. ที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องให้ปรากฏไว้ด้วย ทั้งนี้ การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตาม (๑) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตาม (๒) ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องให้ปรากฏไว้ด้วย ทั้งนี้ การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่กำหนด

ในกฎ ก.พ.ค.ตร. ในกรณีนี้ อาจกำหนดวิธีการชั่วคราวเพื่อการแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาทุกข์ก่อนที่ ก.พ.ค.ตร. จะมีคำวินิจฉัยด้วยก็ได้

ในกรณีที่ ก.ตร. ตามวรรคสาม หรือ ก.พ.ค.ตร. ตามวรรคสี่ พิจารณาไม่แล้วเสร็จ ตามกำหนดเวลา ให้ผู้อุทธรณ์ฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

กฎ ก.ตร. ตามวรรคสาม และ กฎ ก.พ.ค.ตร. ตามวรรคสี่ ต้องไม่สร้างขั้นตอนหรือวิธีการใด ที่ทำให้การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เกิดความล่าช้า

มาตรา ๑๔๒ เมื่อ ก.พ.ค.ตร. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งลงโทษ ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ.ค.ตร. มีคำวินิจฉัย

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค.ตร. ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร.

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

มาตรา ๑๔๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ ก.พ.ค.ตร. เป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการอันเป็นเหตุให้มีการอุทธรณ์ ส่งสำนวนการสอบสวนและการลงโทษให้ ก.พ.ค.ตร. ภายในเวลาที่กำหนด

(๒) สั่งให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งตัวข้าราชการตำรวจในสังกัดมาให้ถ้อยคำ ในการนี้ จะกำหนดระยะเวลาในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมไว้ด้วยก็ได้

(๓) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๔) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.พ.ค.ตร. ทั้งนี้ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น

(๕) สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม

มาตรา ๑๔๔ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้ ก.พ.ค.ตร. มีอำนาจไม่รับอุทธรณ์ ยกอุทธรณ์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่งลงโทษ และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้อุทธรณ์

รวมทั้งเร่งรัดติดตามการเยียวยา หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ตามระเบียบ
ที่ ก.พ.ค.ตร. กำหนด

การวินิจฉัยให้แก้ไขหรือให้ดำเนินการอื่นตามวรรคหนึ่ง ก.พ.ค.ตร. จะให้เพิ่มโทษไม่ได้

มาตรา ๑๔๕ การคัดค้านกรรมการ ก.พ.ค.ตร. เหตุแห่งการคัดค้าน วิธีการคัดค้าน
การพิจารณาคัดค้าน และการถอนตัว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.ตร.

มาตรา ๑๔๖ ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือผู้มีอำนาจพิจารณาตามกฎหมาย
ได้วินิจฉัยถึงที่สุดแล้ว ส่งเพิกถอนหรือแก้ไขคำสั่งในเรื่องใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ
หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี ในการสั่งการตามสมควรเพื่อเยียวยาและแก้ไขหรือดำเนินการตามควรแก่กรณี
เพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยนั้น

หมวด ๑๐

การร้องทุกข์

มาตรา ๑๔๗ ข้าราชการตำรวจผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตน
โดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือเกิดจากการปฏิบัติโดยมิชอบ
ของผู้บังคับบัญชาต่อตน หรือกฎ ก.ตร. ที่ออกมาใช้บังคับขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ หรือ
ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.พ.ค.ตร. แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้
แก้ไขได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่มีสิทธิอุทธรณ์ตามหมวด ๙ การอุทธรณ์ ให้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามที่กำหนดไว้
ในหมวดนั้น

มาตรา ๑๔๘ การร้องทุกข์ที่เหตุเกิดจากผู้บังคับบัญชา ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา
ชั้นเหนือขึ้นไป ตามลำดับ

การร้องทุกข์ที่เหตุเกิดจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกองบัญชาการขึ้นไป ให้ร้องทุกข์ต่อ
ก.พ.ค.ตร.

การร้องทุกข์ว่ากฎ ก.ตร. ที่ออกมาใช้บังคับก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม หรือขัดหรือแย้งต่อ
พระราชบัญญัตินี้ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.ตร.

ระยะเวลาการร้องทุกข์ การร้องทุกข์ และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ตามวรรคหนึ่ง
วรรคสอง และวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.ตร.

มาตรา ๑๔๙ ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ และ ก.พ.ค.ตร. มีอำนาจไม่รับเรื่องร้องทุกข์ ยกคำร้องทุกข์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก่ไขหรือยกเลิกคำสั่ง และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์ หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามระเบียบที่ ก.พ.ค.ตร. กำหนด

เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งพิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์ หรือ ก.พ.ค.ตร. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ประการใดแล้ว ให้ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้น

ผู้ร้องทุกข์ผู้ใดไม่พอใจคำวินิจฉัยของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค.ตร. ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย และให้นำความในมาตรา ๑๔๘ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร. ให้เป็นที่สุด

หมวด ๑๑

การคุ้มครองระบบคุณธรรม

มาตรา ๑๕๐ ในกรณีที่ ก.พ.ค.ตร. เห็นว่ากฎกระทรวง กฎ ก.ตร. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ มติ หรือคำสั่งใดที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้และมุ่งหมายให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรมตามมาตรา ๖๐ ให้ ก.พ.ค.ตร. แจ้งให้ผู้มีอำนาจออกกฎกระทรวง กฎ ก.ตร. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ มติ หรือคำสั่งดังกล่าวทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไขหรือยกเลิกตามควรแก่กรณี

หมวด ๑๒

เครื่องแบบตำรวจ

มาตรา ๑๕๑ ลักษณะ ชนิด และประเภทของเครื่องแบบตำรวจและข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศ รวมทั้งการแต่งว่าจะสมควรอย่างไร เมื่อไร และโดยเงื่อนไขประการใดนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดแต่งเครื่องแบบตำรวจโดยไม่มีสิทธิ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงห้าปี

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำภายในเขตซึ่งประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศภาวะฉุกเฉิน หรือเพื่อกระทำความผิดอาญา ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี

มาตรา ๑๕๓ ข้าราชการตำรวจผู้ใดแต่งเครื่องแบบตำรวจในขณะที่กระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดแต่งกายโดยใช้เครื่องแต่งกายคล้ายเครื่องแบบตำรวจ และกระทำการใด ๆ อันทำให้ราชการตำรวจถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง หรือทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่ราชการตำรวจ หรือทำให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าตนเป็นตำรวจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำภายในเขตซึ่งประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศภาวะฉุกเฉิน หรือเพื่อกระทำความผิดอาญา ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี

มาตรา ๑๕๕ ในการแสดงภาพยนตร์ ละคร หรือการแสดงอื่นใดทำนองเดียวกันที่ประสงค์จะเผยแพร่ต่อสาธารณชน หากผู้แสดงประสงค์จะแต่งเครื่องแบบตำรวจ หรือแต่งกายโดยใช้เครื่องแต่งกายคล้ายเครื่องแบบตำรวจ ให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการแสดงนั้นหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายแจ้งต่อหัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่จะทำการแสดงเช่นนั้นทราบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะ ๙

กองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน

การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

มาตรา ๑๕๖ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรียกว่า “กองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในงานสืบสวน สอบสวน และการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

มาตรา ๑๕๗ กองทุนประกอบด้วย

(๑) ทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๑๗๖

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๓) เงินและทรัพย์สินที่กองทุนได้รับจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือมูลนิธิ เว้นแต่เงินอุดหนุนตามมาตรา ๗ วรรคสอง

(๔) ดอกผลที่เกิดจากกองทุน

คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้นำเงินค่าเปรียบเทียบปรับคดีอาญาที่เป็นอำนาจของข้าราชการตำรวจ เงินค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก เฉพาะส่วนที่จะต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน และ เงินค่าปรับทางปกครองที่ข้าราชการตำรวจส่งปรับตามกฎหมาย ให้เป็นของกองทุนโดยไม่ต้องนำส่ง เป็นรายได้แผ่นดินก็ได้

เงิน ดอกผล และทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องนำส่ง เป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๑๕๘ เงิน ดอกผล และทรัพย์สินที่ประกอบขึ้นเป็นกองทุนจะต้องจัดการ เพื่อประโยชน์ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๑๕๙ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ จเรตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงาน อัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ช่วยผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจำนวนสองคน เป็นกรรมการ

ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเป็นเลขานุการคนหนึ่ง และผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกินสองคน

มาตรา ๑๖๐ คณะกรรมการบริหารกองทุน มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนและตามนโยบายที่ ก.ต.ช. กำหนด

(๒) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของข้าราชการตำรวจในการทำหน้าที่เกี่ยวกับการสืบสวน สอบสวน การป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดทางอาญา ระเบียบดังกล่าว เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ต.ช. แล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๓) จัดวางระบบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ที่กระทรวงการคลังกำหนด

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับ เก็บรักษา และจ่ายเงินของกองทุน

(๕) ออกระเบียบกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

- (๖) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย
- (๗) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการบริหารกองทุน
- (๘) รายงานสถานะการเงินและบริหารกองทุนต่อ ก.ต.ช.

มาตรา ๑๖๑ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินและบัญชี ส่งผู้สอบบัญชี ตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อ ก.ต.ช. และกระทรวงการคลัง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๖๒ ให้ส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๑ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๖๓ เมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กองบังคับการตำรวจรถไฟเป็นอันยุบ และให้โอนเงินงบประมาณของการรถไฟแห่งประเทศไทยในส่วนที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินสำหรับเงินเดือน ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นของข้าราชการตำรวจในกองบังคับการตำรวจรถไฟ มาเป็นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ให้สำนักงานตำรวจเข้านำอัตรากำลังจากกองบังคับการตำรวจรถไฟตามวรรคหนึ่งไปดำเนินการจัดสรรเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๖๔ บรรดาหน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจในกองบังคับการตำรวจรถไฟในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบสวนหรือสอบสวนเรื่องใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการก่อนยุบกองบังคับการตำรวจรถไฟ ให้โอนไปเป็นของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจหรือในกองบังคับการ ตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด และให้ถือว่าการสืบสวนหรือสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้วและที่จะดำเนินการต่อไปเป็นการดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจตามกฎหมายแล้ว

มาตรา ๑๖๕ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ประธานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเชิญผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กฎหมายว่าด้วยการประมง กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม กฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล กฎหมายว่าด้วยเชื้อเพลิง และกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอื่น มาร่วมกันพิจารณาเพื่อดำเนินการให้หน่วยงานดังกล่าวรับผิดชอบในการป้องกันและปราบปราม การสืบสวน และการสอบสวนการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่จะได้ตกลงกัน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและการบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ และการแบ่งเบาภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการรายงานความคืบหน้าต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบทุกสามเดือน

เมื่อได้ข้อยุติประการใดแล้ว ให้ตราพระราชกฤษฎีกายกหรือเปลี่ยนแปลงกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้สอดคล้องกัน และในกรณีที่ยกกองบังคับการดังกล่าว ให้นำความในมาตรา ๑๖๓ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้กำหนดขั้นตอนการถ่ายโอนงาน การโอนและรับโอนข้าราชการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีหรือเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการด้วย โดยให้นำความในมาตรา ๖ วรรคสาม มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ถ้าปรึกษาหารือกันยังไม่ได้ข้อยุติ ให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอันยุบไป และให้นำอัตรากำลังไปดำเนินการจัดสรรเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๒ ต่อไป และให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายตามวรรคหนึ่งดำเนินการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปราม การสืบสวน และการสอบสวนการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายนั้น ๆ ทั้งหมด และให้ตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดขั้นตอนการถ่ายโอนงาน การโอนและรับโอน

ข้าราชการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับคดีหรือเรื่องที่อยู่ในระหว่างดำเนินการและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็นในการถ่ายโอนงานด้วย

มาตรา ๑๖๖ ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ ก.ต.ช. พิจารณาทบทวนหน้าที่และอำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือข้าราชการตำรวจในส่วนที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือข้าราชการตำรวจมีหน้าที่เกี่ยวกับการอนุญาตหรือการจดทะเบียน หากพิจารณาแล้วเห็นว่ามีควมจำเป็นต้องกำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือข้าราชการตำรวจมีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวไว้ ให้รายงานเหตุผลและความจำเป็นต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่ ก.ต.ช. ไม่ดำเนินการหรือดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้หน้าที่และอำนาจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือข้าราชการตำรวจในการอนุญาตหรือการจดทะเบียนตามวรรคหนึ่งเป็นอันสิ้นสุดลง เว้นแต่คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาจะมีมติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือข้าราชการตำรวจยังคงมีหน้าที่และอำนาจดังกล่าวตามกฎหมายนั้นต่อไป

การโอนหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายตามวรรคหนึ่งและวรรคสองไปเป็นของหน่วยงานใด ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๖๗ ระยะเวลาตามที่กำหนดในมาตรา ๑๖๕ หากมีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของ ก.ต.ช. จะขยายเวลาออกไปครั้งละหนึ่งปีก็ได้ แต่จะขยายได้ไม่เกินสามครั้ง

มาตรา ๑๖๘ กรอบอัตรากำลังตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคสี่ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัด ในวาระเริ่มแรกไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้หมายถึงเฉพาะกรอบอัตรากำลังพื้นฐานที่ ก.ตร. กำหนดให้สถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัดพึงต้องมีเป็นอย่างน้อย ซึ่งต้องกำหนดให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และภายในกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว ให้ ก.ตร. ปรับปรุงกรอบอัตรากำลังของสถานีตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรจังหวัดใหม่ให้เหมาะสมกับภารกิจและงบประมาณที่จะพึงได้รับการจัดสรร และให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๒ วรรคสี่ ภายในสามปีนับแต่วันที่ครบกำหนดสองปีดังกล่าว

มาตรา ๑๖๙ ผู้ใดเป็นข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

ผู้ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗๐ ผู้ใดมียศตำรวจหรือว่าเทียบตำรวจลำดับใดตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือกฎหมายอื่น อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่ามียศตำรวจหรือว่าเทียบตำรวจลำดับนั้นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗๑ ความในมาตรา ๘ (๒) มิให้มีผลกระทบต่อข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งและมียศอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๘ วรรคสอง มีผลใช้บังคับ และเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว ให้มีสิทธิไต่สวนเพียงเท่าที่ดำรงอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวใช้บังคับได้ต่อไป

มาตรา ๑๗๒ ในวาระเริ่มแรก ในระหว่างที่ยังไม่มีกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๔ (๔) ให้ ก.ต.ช. ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) (๒) (๓) และ (๕) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ก.ต.ช. เพียงเท่าที่จำเป็นเป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน

ให้ดำเนินการเลือกกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อดำเนินการตามวรรคสองและได้กรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๔ (๔) แล้ว ให้เลขานุการ ก.ต.ช. นำเรื่องที่ดำเนินการไปแล้วตามวรรคหนึ่ง เสนอต่อ ก.ต.ช. เพื่อทราบและพิจารณา หาก ก.ต.ช. เห็นว่าเรื่องใดสมควรแก้ไขหรือปรับปรุงเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ให้ ก.ต.ช. มีมติหรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน

มาตรา ๑๗๓ ในวาระเริ่มแรก ในระหว่างที่ยังไม่มีกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) ให้ ก.ตร. ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๑) (๒) และ (๓) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ก.ตร. เพียงเท่าที่จำเป็นเป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน

ให้ดำเนินการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อดำเนินการตามวรรคสองและได้กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๒ (๔) แล้ว ให้เลขาธิการ ก.ตร. นำเรื่องที่ทำเนียบการไปแล้วตามวรรคหนึ่ง เสนอต่อ ก.ตร. เพื่อทราบและพิจารณา หาก ก.ตร. เห็นว่าเรื่องใดสมควรแก้ไขหรือปรับปรุงเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ให้ ก.ตร. มีมติหรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน

มาตรา ๑๗๔ ให้ ก.ตร. กำหนดตำแหน่งข้าราชการตำรวจตามกลุ่มสายงานและระดับ ตำแหน่งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่มิมีการ ข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อ ก.ตร. ได้กำหนดตำแหน่งเสร็จแล้ว ให้ถือว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อยู่ในกลุ่มสายงานนั้นมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

สำหรับข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศตามมาตรา ๘ (๒) ให้ ก.ตร. ดำเนินการและกำหนด ตำแหน่งข้าราชการตำรวจที่ไม่มียศให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี

ข้าราชการตำรวจผู้ใดดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสืบสวน สายงานสอบสวนหรือ สายงานอื่นในกลุ่มสายงานป้องกันปราบปรามอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นข้าราชการตำรวจในกลุ่มสายงานสืบสวนสอบสวนหรือกลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการดำเนินการตามวรรคสี่

ภายใต้บังคับวรรคสาม ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการให้ข้าราชการตำรวจทุกตำแหน่ง เข้าตามกลุ่มสายงานตามวรรคหนึ่ง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่การดำเนินการตามวรรคหนึ่งเสร็จสิ้น โดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่ที่ผู้นั้นปฏิบัติอยู่เดิม คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง และอัตรากำลังของ แต่ละกลุ่มสายงาน

ให้ ก.ตร. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพึงพอใจตามมาตรา ๘๒ วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๕ เมื่อดำเนินการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๗๓ แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ ก.ร.ตร. ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตามมาตรา ๔๓ ให้แล้วเสร็จและประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน และเงินงบประมาณของกองทุนเพื่อการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญาตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของกองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗๗ ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งรับราชการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพ หรือค่าตอบแทนอื่นใดตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ผู้ที่ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับ ให้ปรับให้ได้รับเท่ากับอัตราขั้นต่ำของระดับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๘ ในวาระเริ่มแรก ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่ง ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ไม้อาจนำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขมาใช้บังคับได้ตามวรรคหนึ่ง การจะดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗๙ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฏ ก.ตร. ข้อบังคับ ระเบียบ หรือมติ ก.ตร. เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฏ ก.ตร. ข้อบังคับ ระเบียบ หรือมติ ก.ตร. ซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ไม้อาจนำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฏ ก.ตร. ข้อบังคับ ระเบียบ หรือมติ ก.ตร. มาใช้บังคับได้ตามวรรคหนึ่ง การจะดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘๐ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีกระทำความผิดวินัยหรือกรณีที่เหมาะสมให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นหรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไข

เพิ่มเติม ที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังไม่เสร็จ ก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนหรือพิจารณา แล้วแต่กรณี นั้น เป็นอันใช้ได้

มาตรา ๑๘๑ เรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและอยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ก.ตร. ให้ ก.ตร. พิจารณาต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

เรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ได้ยื่น ก.ตร. ในวันหรือหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ ก.พ.ค.ตร. เป็นผู้พิจารณาดำเนินการต่อไป

ในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการให้มี ก.พ.ค.ตร. ให้ ก.ตร. ทำหน้าที่ ก.พ.ค.ตร. ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้แต่งตั้ง ก.พ.ค.ตร. ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่บรรดาหน้าที่และอำนาจของ ก.พ.ค.ตร. ในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์หรือเรื่องร้องทุกข์ที่เหตุเกิดจากกฎ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติของ ก.ตร. ให้ผู้มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้

การดำเนินการแต่งตั้ง ก.พ.ค.ตร. ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตำรวจ

๑. ประเภทบริหาร

ตำแหน่ง	อัตรา (บาท/เดือน)
บริหารระดับสูง	
พล.ต.อ., พล.ต.ท.	๒๑,๐๐๐
พล.ต.ต.	๑๔,๕๐๐
พ.ต.อ. อัตราเงินเดือน พ.ต.อ. (พิเศษ)	๑๐,๐๐๐
บริหารระดับกลาง	
พ.ต.อ.	๕,๖๐๐

๒. ประเภทวิชาชีพเฉพาะ (วช.) หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ (ชช.)

ตำแหน่ง	อัตรา (บาท/เดือน)
วช. และ ชช.	
พล.ต.อ., พล.ต.ท.	๑๕,๖๐๐
พล.ต.ต.	๑๓,๐๐๐
พ.ต.อ. อัตราเงินเดือน พ.ต.อ. (พิเศษ)	๙,๙๐๐
วช.	
พ.ต.อ.	๕,๖๐๐
พ.ต.ท.	๓,๕๐๐

๓. ประเภทวิชาการในโรงเรียนตำรวจ

ตำแหน่ง	อัตรา (บาท/เดือน)
ศาสตราจารย์ ชั้นยศ พ.ต.อ. อัตราเงินเดือน พ.ต.อ. (พิเศษ) ขึ้นไป	๑๓,๐๐๐
รองศาสตราจารย์ ชั้นยศ พ.ต.อ. อัตราเงินเดือน พ.ต.อ. (พิเศษ)	๙,๙๐๐
รองศาสตราจารย์ ชั้นยศ พ.ต.อ. และ พ.ต.ท.	๕,๖๐๐
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชั้นยศ พ.ต.อ.	๕,๖๐๐
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชั้นยศ พ.ต.ท. และ พ.ต.ต.	๓,๕๐๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมให้เกิดผลในการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่ อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสมและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน ซึ่งในการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกัน เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของบุคคลใด มีประสิทธิภาพและภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ โดยโอนย้ายภารกิจที่ไม่ใช่ภารกิจหลักออกจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นภารกิจหลักและบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มสายงานต่าง ๆ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจในแต่ละกลุ่มสายงานสามารถเจริญเติบโตตามกลุ่มสายงานด้วยความรู้ความชำนาญในสายงานของตน การกำหนดกระบวนการในการแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งไว้ให้ชัดเจน โดยคำนึงถึงอาวุโส ความรู้ความสามารถ และความพึงพอใจในบริการที่ประชาชนได้รับ ให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องร้องทุกข์ รวมทั้งการกำหนดระบบคุณธรรมให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นที่พึ่งของข้าราชการตำรวจในการปลดเปลื้องทุกข์ของข้าราชการตำรวจที่เกิดจากผู้บังคับบัญชา รวมทั้งให้มีคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ เพื่อเป็นกลไกสำหรับประชาชนในการร้องเรียนการปฏิบัติที่ไม่ชอบของข้าราชการตำรวจอันเป็นการปลดเปลื้องทุกข์ของประชาชนที่เกิดจากการกระทำของตำรวจ ตลอดจนให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ โดยการให้เงินอุดหนุนแก่สถานีตำรวจเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจนั้น และจัดตั้งกองทุนเพื่อการสืบสวนสอบสวน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา เพื่อเป็นแหล่งสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้